

عزیزی بانک مسرت دارد که محصول ویژه ای خود را به نام "حساب جاری محصلین/متعلمین" راه اندازی کرده است. با افتتاح حساب متنکره، برای محصلین/متعلمین، کارت مجانی ماشین خود پرداز صرافتی و ماستر دیت کارت با تخفیف فیس سالانه داده میشود.

www.azizibank.af

1515

عزیزی بانک
Azizi Bank

صلاح‌الدین ربانی: غصب حکومت، سبب ایجاد بحران مشروعیت شده است

تاب‌آوری اقلیمی در ساحات غیرپلانی

بین عوامل طبیعی، آب‌وهوا نقش بسیار مهمی در فعالیت‌های انسانی دارد. مساعدت یا عدم مساعدت آب‌وهوا بیش از سایر عوامل طبیعی در زمینه گسترش اماکن شهری و روستایی موثر است...

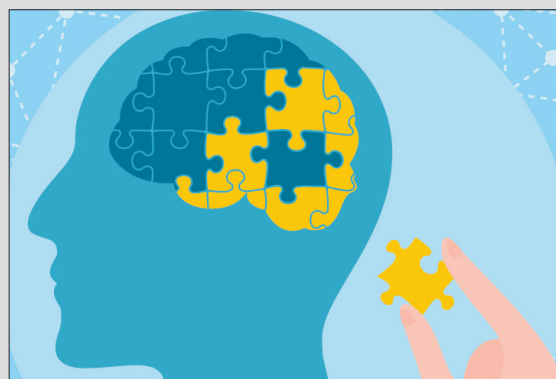

برای نخستین بار پرواز کام‌ایر باپیلوت و خدمه‌های زن در تاریخ کشورهای جنوب آسیا

محمدقاسم وفایی‌زاده، رئیس اداره هوانوردی ملکی، عصر روز شنبه (۹ حوت) در صفحه رسمی فیس‌بوک خود نوشت: «برای اولین بار در تاریخ هوانوردی کشور پروازی که تمام کارکنان آن را زنان تشکیل می‌داد، از سوی شرکت هوایی کام‌ایر در سکتور کابل-هرات انجام شد.» وفایی‌زاده در ادامه نوشته که «محدثه میرزایی، پیلوت افغان و کپتان و پرونیکا بوریووا با چهار عملة پرواز زن، طیاره ایرباس ۵۰۰-۷۳۷ را در یک پرواز ۸۰ دقیقه‌یی میان کابل و هرات (فاصله ۳۵۰ مایل) به‌طور مستقل مدیریت کردند.» اداره هوانوردی ملکی، این رویداد را نشانه‌یی از رشد حضور زنان در سکتورهای مختلف و به خصوص سکتور هوانوردی ملکی کشور دانست. مسوولان این نهاد تاکید می‌کنند که برای تقویت حضور زنان در سطح رهبری هوانوردی و در بخش‌های تکنیکی متعهد می‌باشند.

طالبان منزوی شده، یا پالیسی روسیه تغییر کرده است؟

روان‌شناسی انسان کامل

بیدل در کشور ما چهره شناخته‌شده‌یی است. در افغانستان پیشامدرن، این چهره چنان بر ادبیات ما مسلط بود که دوره پیش از جنگ‌نامه‌سرایی و قبل از ایجاد ادبیات مدرن را دوره بیدل‌گرایی گفته‌اند. امروز هم علاقمندان شیوه کلاسیک ادبیات در کشور به بیدل علاقه فراوان دارند. سال‌ها پیش، کلیات بیدل توسط چندتن بیدل‌شناس تصحیح و همراه آن نقد بیدل که توسط علامه صلاح‌الدین سلجوقی نگارش یافته بود، توسط وزارت معارف نشر شد...

بهرنیو چارو وزارت:

روسیه افغانستان کی د «امارت»
د بیاراتلو ملاتړ نه کوي

ولسمشر غني:

۴۰ کاله نړیوالې ټولني د سولې
له حق محروم ساتلي یو

مدافعان حقوق بشر در خطر بازداشت‌های خودسرانه چین

آماده‌باش نیروهای امریکایی در عراق

چگونه کنترل ذهنی بیشتری داشته باشیم

نرخ اشتراک در روزنامه

هزینه اشتراک

مدت	هزینه اشتراک	ادارات دولتی و خصوصی
یک سال	۶۰۰۰ افغانی	ادارات دولتی و خصوصی
شش ماه	۳۰۰۰ افغانی	ادارات دولتی و خصوصی
یک سال	۲۰۰ دالر	دفاتر و موسسات خارجی
شش ماه	۱۰۰ دالر	دفاتر و موسسات خارجی
یک سال	۳۰۰۰ افغانی	دانشجویان و خانواده‌ها

برای دریافت تازه‌ترین
خبرها، تحلیل‌ها و گفتگوها
به وب سایت ما مراجعه کنید:

شرکت خدمات اینترنتی ضحاک تکنالوژی

- خدمات اینترنت از طریق بیسیم
- خدمات اینترنت از طریق کابل فایبر نوری
- خدمات اینترنت از طریق مایکروویف
- خدمات اینترنت از طریق وایس
- خدمات مکمل ای سی تی
- خدمات شبکه سازی
- خدمات دیتابیس

0786 873 535

sales@ztechisp.com

www.ztechisp.com

با رهایی زندانیان طالبان قربانیان زیادی دادیم

● شاه‌محمود میاخیل، معاون اول وزارت دفاع دیروز مصادف با نهم حوت در مراسمی برای تجلیل از این روز گفت: ما با رهایی زندانیان طالبان، قربانی بزرگی دادیم. سال گذشته برای نیروهای امنیتی سخت‌ترین سال بود و با تهدیدهای موجود مبارزه خوب صورت گرفت.

بهرنیو چارو وزارت:

روسیه افغانستان کې د «امارت» د دیپار اتلوملاتر نه کوي

● د افغانستان د بهرنیو چارو وزیر، محمدحنیف اتمر، وایي د روسیې د هغه دریځ هرکلی کوي، چې په وینا یې، طالب مشران دې تر هغې د ملگرو ملتو د بندیزونو له نوملړه نه لرې کېږي، چې د سولې په تړاو یې خپلې ژمنې پر ځای کړې نه وي. له ښاغلي اتمر سره له خبرو وروسته د روسیې د بهرنیو چارو وزیر، سیرگي لاوروف په یوه گډه خبري غونډه کې پر طالبانو غږ وکړ، چې د تاوتریخوالي له ډېرولو لاس واخلي او له نورو افغانانو سره د سولې د خبرو د کولو په تړاو منلي شرطونه پر ځای کړي.

ښاغلي لاوروف همداراز ویلي، چې د طالبانو په گډون ټولې خواوې باید د ملگرو ملتو د امنیت شورا پرېکړه لیکونو ته درناوی وکړي.

د افغانستان د بهرنیو چارو وایي چې له مسکو له خپل روسي انډول سیرگي لاوروف سره په خبرو کې د افغان سولې په تړاو خبرې شوې.

دې وزارت یوه بیان کې ویلي دي خبرو کې ټینگار وشو چې د سولې خبرې باید معنی لرونکي او محتوی ولري. د بهرنیو چارو وزارت زیاتوي د روسیې د بهرنیو چارو وزیر وویل چې هېواد یې افغانستان کې د امارت بیا رامنځته کېدو پلوی نه دی او د ملگرو ملتونو له تور لسته د طالبانو د نومونو لرې کولو لپاره په کار ده چې اړین پرمختګونه وشي.

د افغانستان د بهرنیو چارو وزیر له خپل روسي انډول سره په گډه خبرې غونډه کې د روسیې ددې دریځ هر کلی وکړ: «موږ دغه راز د روسیې د دې دریځ هر کلی کوو چې ترڅو طالبانو د سولې په اړه خپلې ټولې ژمنې عملي کړي نه وي د ملگرو ملتونو د بندیزونو له لسته دې نه لرې کېږي.»

ښاغلی اتمر چې مسکو ته د روسیې د بلنې له مخې تللی په ټینگار سره وویل روسیې سره د گډې همکاري د نوي پیل لپاره له یوې پیاوړې ارادې سره مسکو ته راغلی.

د افغانستان د بهرنیو چارو وزارت وایي دې لیدنه کې د هر اړخیزه همکاري په موخه د یوې لار نقشې پر رامنځته کولو هوکړه وشوه. ښاغلي اتمر د امنیت، داعش ډلې او نشه یي توکو د قاچاق په اړه د روسیې اندېښنو ته په اشارې سره وویل دا اندېښنې د دواړو هېوادونو گډې اندېښنې دي. ښاغلي اتمر څو ورځې وروسته له هغه مسکو ته سفر کوي چې د افغانستان لپاره د روسیې د ځانگړي استازي ضمیر قبولوف څرگندونې د افغانستان له سخت غبرگون سره مخامخ شوې وې. هغه ویلي وو افغانستان کې جگړې پای ته رسولو لپاره یوه انتقالي ائتلافي حکومت ته اړتیا ده، خو د افغانستان د بهرنیو چارو وزارت د هغه دا څرگندونې ناسمې او د افغانستان له اوسنیو واقعیتونو سره په ټکر کې بللي وې. -ضمیر قبولوف دغه از ویلي وو هېواد یې غواړي په نږدې راتلونکې د افغان سولې په تړاو یوه مشورتي غونډه را وېولي خو دې غونډه کې به د افغان حکومت او طالبان استازي گډون نه لري. بی‌بی‌سی

۲

سال دهم ● یکشنبه ۱۰ حوت ۱۳۹۹

رویدادها

madanyatdaily.com

مدیټ

برای نخستین بار پرواز کام‌ایر

با پیلوت و خدمه‌های زن در تاریخ کشورهای جنوب آسیا

● راه مدنیټ: شرکت هوایی خصوصی کام‌ایر نخستین پرواز خود را با پیلوت و خدمه‌های زن در مسیر کابل-هرات انجام داد و این نخستین پرواز با پیلوت و خدمه‌های زن در تاریخ کشورهای جنوب آسیا شمرده می‌شود. محمدقاسم وفايي‌زاده، رییس اداره هوانوردی ملکی، عصر روز شنبه (۹حوت) در صفحه رسمی فیس‌بوک خود نوشت: «برای اولین بار در تاریخ هوانوردی کشور پروازی که تمام کارکنان آن رازنان تشکیل می‌داد، از سوی شرکت هوایی کام‌ایر در سکتور کابل-هرات انجام شد.» وفايي‌زاده در ادامه نوشته که «محدثه میرزایی، پیلوت افغان و کپتان بیرونیکا بوریسویا با چهار عملة پرواز زن، طیاره ایرباس ۵۰۰-۷۳۷ را در یک پرواز ۸۰دقیقه‌یی میان کابل و هرات (فاصله ۳۵۰ مایل) به‌طور مستقل مدیریت کردند.» اداره هوانوردی ملکی، این رویداد را نشانه‌یی از رشد حضور زنان در سکتورهای مختلف و به خصوص

سکتور هوانوردی ملکی کشور دانست. مسوولان این نهاد تاکید می‌کنند که برای تقویت حضور زنان در سطح رهبری هوانوردی و در بخش‌های تخنیکي متعهد می‌باشند. در همین حال، وبسایت «بزئس اینسایدر» در این رابطه در گزارشی گفته که این پرواز روز چهارشنبه هفته گذشته از کابل به هرات و برعکس آن انجام

تاکید مکرر عبدالله به برقراری آتش‌بس

به‌دلیل پیچیده بودن اوضاع تاکنون نتیجه درستی نداشته است. عبدالله عبدالله به صراحت بیان کرد: «خشونت و جنگ ادامه دارد، ترورهای هدفمند صورت می‌گیرد و هرروز مردم افغانستان قربانی می‌دهند. من یک بار دیگر روی خواست برحق مردم که برقراری آتش‌بس است، تاکید می‌کنم.» به گفته رییس شورای عالی مصالحه، حکومت و گروه طالبان با آغاز مذاکرات صلح تعهد کردند که از طریق گفتگو و مذاکره به جنگ پایان دهند؛ اما این تعهدات نه‌تنها جنبه عملی نداشت، بل سطح خشونت‌ها با گذشت هرروز افزایش یافته است. در همین حال، محمد محقق؛ مشاور ارشد رییس‌جمهور غنی در امور امنیتی و سیاسی بیان کرد که مذاکرات دور دوم میان هیات‌های مذاکره‌کننده و گروه طالبان در قطر بیرون نخواهد کرد.

صلاح‌الدین ربانی:

غصب حکومت، سبب ایجاد بحران مشروعیت شده است

حکومت توسط عده‌یی، سبب ایجاد بحران مشروعیت و نابودی اعتماد ملی شده است.» ربانی همچنان در ادامه تاکید کرده که ترویج فساد گسترده، ناتوانی و ناکارآمدی غاصبان قدرت، این بحران را چندبرابر ساخته و تداوم این وضعیت، به ثمره فداکاری‌ها و قربانی‌های نیروهای امنیتی که کلیت نظام هستند، به شدت آسیب می‌رساند. و در سخنانی خاطر نشان کرد که نباید بیشتر از این بی‌تفاوت باقی ماند و اجازه داده نشود که ثمره این همه قربانی‌ها نیز قربانی مفاسد و ناکارایی عده‌یی از افراد شود. روز سرباز در افغانستان در

اتحادیه اروپا:

ماسک با کلمه آتش‌بس برای همه توزیع شود

می‌باشد. اکثر کشورهای جهان خواستار تامین آتش‌بس در افغانستان هستند، اما گروه طالبان همواره به این خواسته‌ها پاسخ رد داده و به طبل جنگ کوبیده‌اند.

هم‌زمان با اینکه دو طرف (دولت-طالبان) در بهار سال آینده برای جنگ‌های بیشتری آمادگی می‌گیرند، اما اتحادیه اروپا برای نخستین بار چنین روشی را برای قطع جنگ و خشونت به همه‌پرسی می‌گذارد. با این حال، مقام‌های ارشد دولت به تا‌زگی، وضع تحریم‌ها علیه طالبان را در روند صلح و کاهش خشونت‌ها در افغانستان مهم خوانده‌اند. حمدالله محب، مشاور امنیت ملی در

ولسمشر غني:

۴۰ کاله نړیوالې ټولني د سولې له حق محروم ساتلي یو

● د افغانستان ولسمشر محمد اشرف غني وایي، ۴۰ کاله کېږي چې ټول د بشر حقونو په اړه غږېږي، خو افغانان دا ۴۰ کاله د سولې له نعمت محروم ساتل شوي. ښاغلي غني دا څرگندونې کابل کې د ملي دفاع وزارت د ننه د سرتېري ورځې لمانځغونډې ته په وینا کړې وکړې: «۴۰ کاله کېږي چې نړیوالې ټولنې یو لوی تاریخ، ځلاتنده تمدن لرونکی ملت او ویش خلک له خپل اساسي حق - چې سوله ده - محروم ساتلی دی او دا د زغم وړ عمل نه دی، موږ تلپاتې سوله غواړو، موږ باعزت سوله غواړو، داسې سوله چې زموږ د امنیتي ځواکونو په مټو، زموږ د فعالو ماغزو او زموږ د خلکو په غوښتنه راشي. دا سوله راتلونکې ده.»

د ولسمشر محمد اشرف غني په وینا، د افغانستان روانه جگړه د واک لپاره ده، او د قدرت د حل لاره د سولې یوه سیاسي موافقه ده، که څوک د افغانستان واقعي بچیان وي، باید ټول افغانان ومنې او که څوک افغانیت نه مني، دا د دوی گناه ده.»

ولسمشر محمد اشرف غني زیاته کړه، تېر کال سخت کال و، چې په وینا یې د زرگونو خلکو وینه بې ځایه توبې شوې، خو ملي او دفاعي ځواکونو قرباني ورکړه: «د افغانستان دوښمنان او [طالبان] په دې فکر کې وو، یا به دولت ته سقوط ورکړي یا به دا مقدسه خاوره پر څو برخو ووېشي او بیا به وویي چې ملي حاکمیت نه شته.»

نوموړي وویل، جگړه اسان کار دی، «سره وهو به»، خو مېړانه، ژمنتیا او جرأت په دې کې دی چې راځئ سوله وکړو. د افغان امنیتی او دفاعي ځواکونو د وړتیا او پیاوړتیا په اړه افغان سرتېرو ته په خطاب کې ولسمشر غني وویل، په تېرو شپږو کلونو کې، تاسو یوه لاره وهلې ده، چې ښایي نورو هېوادوو کې به شل کاله نیسي: «په ۱۲۰ کلونو کې د امنیتي او دفاعي ځواکونو ملاتړ دومره نه و، لکه نن چې دی، دوی پوهېږي چې تاسو د افغانستان د اساسي قانون ساتونکي یاست، ستاسې سیاست د خاورې ساتنه او ملي حاکمیت دی.»

ده زیاته کړه، تر ۹۰ سلني ډېر ترهگری ضد عملیات زموږ ځانگړي ځواکونه، د ملي امنیت سرتېري او پولیس پرمخ وړي. هغه زیاته کړه، چې د افغانستان تر برید جنرال پورې د زیاتره افسرانو عمرونه تر ۴۰ کلونو کم دي. د یوه ځوان په روحیه موږ مبارزه کوو.

د ملي دفاع وزارت لومړي مرستیال شاه محمود میاخېل غونډې ته وویل، سړ کال به د سرتېري د ملي ورځې لمانځلو پرمهال زموږ ټول پام پر فکري او فرهنګي بدلون ورتول وي.

ده وویل، تېر کال د افغانستان امنیتی او دفاعي ځواکونو ته ډېر گران کال و، له یوې خوا د کورنۍ وپروس بندیزونه وو، بل خوا جگړه ډېره شوې ده، خو له دې ازموینې زموږ امنیتي او دفاعي ځواکونه په بریالیتوب ووتل.

هغه وویل، د سولې روانو هڅو پرمهال، چې شاوخوا شپږ زره کسان وو، په بېلابېلو جرمونو محکوم او بنديان شوي وو، خوشي شول، خو له ژمنې سره سم دوی د جگړې کرښو ته له تللو ډډه ونه کړه.

ښاغلي میاخېل وویل، ډاډه دی چې راتلونکی کال به هم د امنیت راوستلو برخه کې خپلې هلې ځلې وکړي.

د یوه وژل شوي سرتېري نظام الدین مور حمیده هم وغږېده. هغې وویل، زابل کې یې تر درې میاشتې خدمت وروسته زوی ووژل شو، خو ددې مورال یې راتپت نه کړ. د ملي مصالحي عالي شورا مشر عبدالله عبدالله ویلي «امنیتی او دفاعي ځواکونه همغسې چې په دفاع او مبارزه کې غوره ځای لري، همدغسې به د سولې او ملي روغې جوړې په برخه کې د افغان ملت د سر تاج وي. باور لرم چې د افغان امنیتی او دفاعي ځواکونو په قربانیو او اتلولیو سره به په هېواد کې تلپاتې سولې ته ورسېږو.»

بی‌بی‌سی

از جنگ نیابتی به صلح نیابتی

● هاشم وحدت‌یار، رییس موسسه صلح جهانی با انتقاد به مواضع و اقدامات اخیر روسیه در مورد روند گفتگوهای صلح در توپیتی با عنوان از جنگ نیابتی به صلح نیابتی گفت: وزیر خارجه روسیه روند مذاکرات در دوحه قطر را زیر سوال می‌برد و اصرار دارد که به جای آن گفتگوهای مسکو را از سر گیرد. وحدت‌یار در آخر پرسیده کی قرار است این روند افغانی شده و افغان‌ها خود برای کشورشان تصمیم بگیرند؟

بنیادگرایی غیر سازو غیر ستیز

● محمدهادی ابراهیمی

بنیادگرایی را پدیده‌یی مدرن و اغلب به‌عنوان واکنشی در مقابل سکولاریزم و مدرنیته تعریف می‌کنند. این پدیده چندی است برای جهان کنونی دردسر ساز شده است، از بنیادگرایان یهودی و راست نوی مسیحی گرفته تا بنیادگرایان مسلمان همچون داعش و بوکو حرام و طالبان.

بررسی بنیادگرایی از زوایای معرفتی، جامعه‌شناختی، روان‌شناختی، تاریخی، سیاسی و اخلاقی از سوی اندیشمندان بسیاری صورت گرفته است.

در این نوشته تلاش شده تا پس از تعریف بنیادگرایی، دو مشخصه غیرساز و غیرستیزی بنیادگرایی تبیین شود. در این نوشته به این سوال پاسخ داده می‌شود که چرا همواره بنیادگرایان غیرساز و غیرستیز هستند؟ چرا گروه‌های بنیادگرا همواره خودی و غیرخودی تعریف کرده و سپس حلقه خودی را تنگ‌تر می‌کنند و حلقه غیرخودی را فراخ‌تر و در نتیجه به ستیزه‌جویی با غیر خودی می‌پردازند.

پاسخ به این سوال از آن جهت مهم است که افغانستان بسان دیگر کشورهای جهان سوم، با مشکل بنیادگرایی مواجه بوده و در تاریخ خود تجربه حکومت‌های مجاهدین و طالبان، به عنوان دو حکومت بنیادگرا را داشته است. همین‌طور سخنانی که چندی پیش مولوی مجیب‌الرحمن انصاری، خطیب مسجد گادراگه هرات مبنی بر بهبود خواندن عالمان حامی نظام گفت، بهانه‌یی است تا به این مساله بیشتر بپردازیم.

بنیادگرایی را هم به‌عنوان شیوه‌یی از تفکر و هم ایدئولوژی‌یی سیاسی تعریف کرده‌اند. بنیادگرایی به شیوه‌یی از تفکر جزم‌گرایانه و غیرقابل انعطاف گفته می‌شود؛ تفکری که همواره بر اصولی ثابت و غیر قابل تغییر تاکید می‌کند و جدای از سنجش اصول پذیرفته‌شده در معیار منطق و عقلانیت، و جدای از محتوای آن‌ها، آن اصول را ثابت، محترم، مقدس، غیرقابل تغییر و صد البته درست می‌انگارد.

در این تعریف، بنیادگرایی می‌تواند هم شامل باورهای دینی شود و هم شامل باورهای غیردینی. بنابر این تعریف می‌توان حتی مارکسیست‌هایی که بر اصول مارکسیزم پایبند هستند و بدون هیچ انعطافی برای از بین بردن سرمایه‌داری و رفتن به سمت جامعه بدون دولت تلاش می‌کنند را هم بنیادگرا توصیف کرد.

بنیادگرایی می‌تواند به‌عنوان ایدئولوژی‌یی سیاسی، در کنار لیبرالیزم، سوسیالیزم، فاشیسم و محافظه‌کاری تعریف شود. در این تعریف مهم‌ترین مشخصه بنیادگرایی باور به یگانگی دین و سیاست و دنباله‌رو بودن سیاست نسبت به دین است.

بنیادگرایی به‌مثابه ایدئولوژی سیاسی، باوری به تفکیک میان حوزه‌ی عمومی و خصوصی ندارد و دین را وارد سیاست و اجتماع می‌کند. در این ایدئولوژی باید سیاست، اقتصاد و جامعه را بر اساس آموزه‌های دینی عیار کرد. خلاصه‌ترین عبارت برای توصیف بنیادگرایی دینی به عنوان ایدئولوژی سیاسی، همان جمله مشهوری است که از آیت‌الله خمینی، رهبر مذهبی انقلاب ایران نقل شده است؛ سیاست ما عین دیانت ما و دیانت ما عین سیاست ماست.

امروزه بنیادگرایی بیشتر به همان معنای دوم استفاده می‌شود و گروه‌های بنیادگرا، همان گروه‌هایی شناخته می‌شوند که باوری به تفکیک میان دین و سیاست نداشته و تلاش می‌کنند تا سیاست و جامعه را بر اساس آموزه‌های دینی عیار کنند و به سمت مدینه‌یی فاضله قدم بگذارند.

بنیادگرایی مشخصه‌های زیادی دارد. برخی تلاش کرده‌اند تا بنیادگرایی را با ایدئولوژی فاشیسم مقایسه کنند، شاید سرسپردگی به یک رهبر و ایجاد حس تعلق به یک جمع، بتواند به عنوان نقاط مشترک این دو شناخته شود.

همین‌طور برخی هم بنیادگرایی را با محافظه‌کاری مقایسه کرده‌اند و ویژگی تاکید بر سنت را به عنوان یک عنصر مشترک در بنیادگرایی و محافظه‌کاری بازشناخته‌اند. بدین سان برای بنیادگرایی مشخصات زیادی تعریف شده است، از خردستیزی و ضدیت با دنیای مدرن گرفته تا تاکید بر نوستالژی و بازگشت به عصر طلایی.

در این میان اما دو ویژگی غیرساز و غیرستیزی در میان گروه‌های بنیادگرا به خوبی قابل تشخیص است. گروه‌های بنیادگرا هم غیرساز هستند و هم غیرستیز. غیرساز بدین معنی که بنیادگرایان، همواره میان (خود) و (غیرخود) تفکیک می‌کنند و مرز تعیین

می‌کنند. بنیادگرایان نه تنها که (خود) و (غیرخود) را تعیین می‌کنند، بل هر روز بر محدودیت مرزهای خود و غیرخود می‌افزایند و تلاش می‌کنند تا حلقه خودی) را تنگ‌تر کنند و حلقه‌ی (غیرخودی) را فراخ‌تر. به خوبی می‌توان در میان بنیادگرایان دید که حتی اگر (خودی)‌ها با آنها در دین و مذهب یکی باشند، باز هم به کوچک‌ترین بهانه‌یی از حلقه خودی با تابه‌ها و القاب مختلفی همچون فاسد و فاسق، اخراج می‌شوند.

همین‌طور بنیادگرایی غیرستیز هم هست. یعنی

نه‌تنها که (غیرخود) تعیین می‌کند، بل بر ستیز با این غیر نیز تاکید می‌کند. بنیادگرایی همواره جهان را به صورت نبرد میان (خود) و (غیرخود) توصیف می‌کند. در این تفکر است که باید با (غیر) جهاد و مبارزه کرد و آن را از بین برد. به همین جهت است که ادبیات بنیادگرایی، غالباً ادبیاتی خشن و ستیزه‌جو است. در این ادبیات است که همواره از الفاظ خشونت‌زا برای غیرخود استفاده می‌شود.

سوالی که باید به آن پرداخته شود این است که چرا بنیادگرایی همواره غیرساز و غیرستیز است؟ چرا همواره بنیادگرایان حلقه خودی) می‌سازند و (غیرخودی) و بعد از آن هم به ستیزه با (غیرخودی) دعوت می‌کنند؟ در ادامه تلاش می‌شود تا به صورت خلاصه دلایل این دو ویژگی تبیین شود.

بنیادگرایی غیرساز است چون که دین را به منزله هویتی سیاسی تعریف می‌کند. بنیادگرایان همواره هویت دینی خودشان را معرفی‌کننده خود می‌دانند و تلاش می‌کنند خود را با دین و مذهب خود معرفی کنند. بنابراین دین تبدیل به هویت می‌شود واضح است که مرزکشی و غیرسازی، ویژگی جداناپذیر هویت است. هویت همان مشخصاتی است که یک فرد/گروه را از افراد/گروه‌های دیگر جدا می‌کند و اگر دین هم تبدیل به هویت شود، که در میان بنیادگرایان چنین است، در این صورت غیرسازی و تقسیم به خودی و غیرخودی به دین سرایت کرده و بنیادگرایی که هویت خود را با دین معرفی می‌کنند، همواره در مسیر غیرسازی در حرکت می‌شوند.

دومین دلیلی که بنیادگرایان را به سمت غیرسازی می‌برد، ویژگی تفکر جزم‌گرایانه آنان است. بنیادگرایان در مورد حقیقت و درک آن تفکری جزم‌گرایانه دارند، آنان چنین باور دارند که حقیقت را به خوبی درک کرده‌اند و مالک حقیقت‌اند، آنان گمان می‌کنند که آنچه باور دارند درست است و هر کس به مسیری جز مسیر آنان برود، بی‌راهه رفته است.

به همین جهت است که همواره گروه‌های دیگر را به دلیل تفاوت فکری‌ای که با آنان دارند، (غیر) معرفی می‌کنند. چه بسا که گروه‌های هم‌کیش و هم‌مذهب خودشان را هم به دلیل کوچک‌ترین تغییر مسیر، همراه توصیف کرده و همراه سابق‌شان را به صف (غیر) بپردازند.

برعلاوه بنیادگرایی تنها غیرساز نه؛ بل غیرستیز هم هست. او دیگری را با عناوین کافر و مرتد مورد خشونت قرار می‌دهد. بنیادگرایی غیر خود را (دارالحرب) معرفی می‌کند و دشمنان خود را (شیطان

بزرگ) توصیف می‌کند. بنیادگرایی به ستیزه و جهاد با (غیرخودی) دعوت می‌کند و ستیزه‌گری با دشمن را در جایگاه بالاترین ارزش دینی و اخلاقی می‌نشانند.

برای غیرستیزی بنیادگرایی هم می‌توان عوامل چندی را برشمرد؛ از جمله اینکه بنیادگرایی همانطور که محمد محق در مقاله «دین به مثابه‌ی هویت» خود اشاره می‌کند، یک هویت سیاسی است. و مشخصه هویت‌های سیاسی این است که برای خود دشمن تعریف کرده و در مقابل دشمن دعوت به ستیزه و جهاد می‌کند.

بنیادگرایی زمانی که تبدیل به هویت سیاسی می‌شود، بسان دیگر هویت‌های سیاسی وارد عرصه کشمکش قدرت شده و برای خود دوست و دشمن تعریف می‌کند و دوستان خود را به عرصه رقابت دایمی با دشمنان می‌کشاند.

طالبان منزوی شده،

یا پالیسی روسیه تغییر کرده است؟

● امیدکریمی

● سرگی لاوروف؛ وزیر خارجه روسیه در دیداری با محمدحنیف اتمر در مسکو گفته که روسیه از برگشت امارت طالبانی حمایت نمی‌کند. او در این دیدار همچنین گفته است که حذف نام طالبان از لیست سیاه، نیاز به پیشرفت‌های لازم در مذاکرات صلح دارد، اما وزیر خارجه روسیه واضح نگفته که نسخه دقیق مورد نظر روسیه در قبال قضیه افغانستان چیست.

وزارت خارجه با نشر اعلامیه‌یی گفته که محمدحنیف اتمر؛ وزیر خارجه کشور در سفری به روسیه رفته و به نقل از این اعلامیه، این مطلب را آقای لاوروف در دیداری با همتای افغانش آقای اتمر گفته است.

این درحالیست که یک هیات طالبان به سرپرستی شیرمحمد عباس استانکزی به تاریخ ۹ دلو به روسیه رفته بود و در این سفر دیدارهایی با مقام‌های روسی از جمله ضمیر کابلوف؛ نماینده ویژه روسیه در امور افغانستان داشت. پیش از آن نیز روسیه دو نشست میان طالبان و برخی از سیاسیون افغانستان را میزبانی کرده بود.

ضمیر کابلوف در اول حوت در گفتگو با خبرنگاری اسپوتنیک گفته بود که «برای پایان جنگ افغانستان به یک دولت انتقالی ائتلافی نیاز است که توانایی و قدرت کنترل هر دو طرف را داشته و یک‌دیگر را مهار کند. پس از آن یک دولت حاکم جدید تشکیل شود که بتواند بسیاری از مشکلات را حل کند.»

در آن زمان این اظهار نظر آقای کابلوف با واکنش وزارت خارجه کشور مواجه شد. آقای کابلوف بارها اظهارات مشابه در مورد قضایای داخلی افغانستان داشته است.

گزارش‌های رسانه‌یی در تابستان گذشته حاکی از این است که روسیه در جریان مذاکرات صلح، در بدل کشتن سربازان امریکایی در افغانستان برای طالبان پول پرداخت می‌کرده است.

اما تغییر آنی در لحن روسیه علیه طالبان سوال‌برانگیز می‌نماید. این تغییر لحن روسیه هرچند مورد استقبال وزارت خارجه واقع شده، اما واقعیت این است که روسیه در سال‌های اخیر بیش از آنکه با حکومت قانونی افغانستان هم‌نوا و در تماس بوده است، با طالبان در تماس بوده است و نمی‌توان به چنین اظهارات دل خوش کرد. حال پرسش اساسی این است که این تغییر لحن روسیه نمایانگر چیست؟

آیا روسیه واقعا با توجه به وضعیت پیش‌آمده، در برخورد خود با قضیه افغانستان تغییر آورده است یا دیپلوماسی افغانستان سبب شده که روس‌ها دیدگاه خود در مورد جنگ افغانستان تغییر دهد؟ احتمال هر دو مورد وجود دارد. پس از روی کار آمدن اداره جدید در امریکا و تغییر پالیسی آن کشور برای تمام جهان از جمله در مورد افغانستان و به تبع آن آمدن تغییرات در پالیسی اروپا و ناتو نیز می‌تواند منبع این تغییرات باشد.

در عین زمان می‌توان گفت که دیپلوماسی افغانستان سبب این تغییرات پالیسی روسیه شده باشد. یا این احتمال نیز چندان بعید نیست که روسیه در پی تلاش‌های افغانستان و سفر وزیر خارجه به مسکو یک چنین موقف موقتی و فریب‌انگیز گرفته باشد.

قدر مسلم اما این است که طالبان یک گروه تروریستی است و در دو و نیم دهه گذشته این گروه مرتکب جنایات جنگی و ضد بشری هولناک شده است.

در حالیکه بیش از یک‌سال می‌شود گفتگوهای صلح در دوحه به ابتکار ایالات متحده امریکا، میان امریکا و طالبان و میان افغانستان و طالبان ادامه دارد، خشونت‌ها از جانب طالبان به شدت افزایش داشته است.

افزایش حملات انفجاری، ترورهای هدفمند فعالان حقوق بشر، حقوق زنان، فعالان مدنی، کارمندان رسانه‌یی و خبرنگاران و غیر نظامیان سبب نارضایتی گسترده جهانی از گروه طالبان شده و این رفتار گروه طالبان تا حدی زیاد موجب انزوای سیاسی این گروه شده است.

در حالی‌که دیدگاه روسیه بر سرنوشت صلح به نوبه خود تاثیر دارد، در عین حال نمی‌تواند از جنایات جنگی طالبان چیزی را کاهش دهد. بنابراین این امکان وجود دارد که با توجه به تغییرات وسیع که در پالیسی جهان علیه طالبان، در یک ماه اخیر به میان آمده، روس‌ها نیز به این نتیجه رسیده باشند که بهتر است با سیاست جهانی موازی در حرکت باشند. و حالا که سیاست جهان یک بار دیگر علیه طالبان قرار گرفته، روس‌ها نیز نمی‌توانند فارغ از سیاست جهان به خصوص سیاسیت امریکا و اروپا در مورد طالبان، همچنان به حمایت بی‌دریغ از این گروه ادامه دهند. بارها ثابت شده که سیاست کشورهای منطقه در مورد افغانستان با نوسان همراه بوده و بارها اتفاق افتاده که کشورهای منطقه خلاف اظهارات و ادعاهای‌شان، رفتار دیگر‌گونه با قضایای افغانستان داشته‌اند.

با این همه، سیاست خارجی ما درحالی‌که از این تغییرات استقبال می‌کند، نباید دلگرم چنین برخوردهای مقطعی باشد و آنچه مطابق به منافع ملی و مطابق به مصالح سیاسی شرایط امروزی کشور است باید در آجندای سیاسی قرار داشته باشد، نه اینکه رفتار و سیاست ما در قبال طالبان متکی به برخوردها و پالیسی‌های باشد که کشورها مطابق به منافع خودشان اتخاذ می‌کنند.

شهر بدون آینه، صلح را در درون بجوید

عادلہ زمانی

● در دنیای قصه‌های کوچک و بزرگ، داستان‌های زیادی برای تعریف کردن وجود دارد. یکی از آن قصه‌های قدیمی، داستان شهری پشت دریا‌های دور را روایت می‌کند. شهری که هزارآدم در آن زندگی می‌کردند. هزارآدم با هزاررنگ با هزارسروشست جدا، اما با یک نقطه اشتراک بزرگ که آن زندگی در شهری واحد بود. شبیه به هزاررود کوچک و بزرگ که به یک دریا ختم می‌شوند.

هزارآدم قصه ما سرنوشت‌های متفاوت، اما گره‌خورده داشتند. اگر روزی در شهر باران می‌بارید، تمام خانه‌ها به یک اندازه تر می‌شدند. شهری که بهار همه را شاد می‌کرد و زمستان دل همه را به سرما می‌کشاند.

مردم شهرهای دیگر، آن‌ها را نه به شکل هزارآدم رنگارنگ، بل به شکل یک شهر واحد می‌دیدند. دیگرانی که از بیرون به شهر آنان نگاه می‌کردند، می‌دانستند که اگر این شهر خراب شود، همه آن هزار آدم با هم می‌میرند، اما خود هزار آدم از این راز بی‌خبر بودند. آن‌ها خیال می‌کردند هر کدام به تنهایی می‌توانند، یک ملت باشند و چه خیال باطلی!

هزارآدم همیشه با هم در جنگ بودند، روزی نبود که با سکون از خواب بیدار شوند و با آرامش به خواب می‌روند. آن‌ها همیشه در حال متهم کردن یک‌دیگر بودند. آدم‌های سبز به آدم‌های سرخ تهمت می‌زدند، زردها آبی‌ها را گناه‌کار می‌دیدند. سفیدها سیاه‌ها را بد می‌دانستند و سیاه‌ها سفیدها را ملامت می‌کردند. در آن شهر هرکس فقط دیگری را متهم می‌کرد. هیچ‌کس خود را نمی‌دید.

تا اینکه یک روز همه چیز تغییر کرد. کسی از شهر آن‌ها می‌گذشت که در کاروان خود، بار آینه داشت. یکی از آینه‌هایش را به کودکی هدیه داد و به او گفت آن آینه را به تمام مردم شهر نشان بده؛ چرا که راه و راز صلح از میان این آینه می‌گذرد.

کودک آینه را به دست دیگران رساند. کم‌کم آینه در میان ساکنان شهر دست به دست چرخید. هرکس به خود در آینه نگاه می‌کرد، غرق سکوت می‌شد. سکوتی طولانی و سنگین! ناگهان فهمیده بودند که آن‌قدر که تصور می‌کردند و ادعا داشتند، خوب نیستند. مردم با آن آینه به بدی‌های کوچک و بزرگ خود نگاه می‌کردند. حالا دانسته بودند که به جای متهم کردن دیگران باید از اصلاح خود آغاز کنند و به رفع کاستی‌های خود بپردازند؛ چون آن‌ها باید اول به صلح با خویش‌خویش می‌رسیدند. آن‌گاه می‌توانستند، کمبودهای دیگران را درک کنند و با آن‌ها مهربان‌تر باشند.

روایت شهر هزارآدم، چقدر شبیه کشور ماست. ما هیچ‌کدام شبیه به دیگری نیستیم، ولی در شهری مشترک زندگی می‌کنیم که سرنوشت همه ما به آن بستگی دارد. ما هم مثل ساکنان شهر هزارآدم سال‌ها در جنگ و جدال با هم بودیم و هستیم. همیشه به سوی هم انگشت اتهام دراز کردیم، دیگری را مقصر دانسته و از گناه دیگری گفتیم که با ما در یک شهر می‌زیستند.

در دل قصه‌ها، شباهت‌های بسیاری با واقعیت‌ها نهفته است. قصه‌ها از واقعیت‌ها می‌آیند یا حداقل امید به آنچه مردم دوست دارند، واقعی شود.

من به آینه گم‌شده افغانستان فکر می‌کنم. باور دارم که در سرزمین ما آینه‌ها گم شده‌اند.

آینه استعاره از فرصت‌هایی است که باید صرف صلح با خویش‌خویش شود. استعاره‌ای از همدیگری‌پذیری، از پذیرش کسی که دیوار به دیوار من زندگی می‌کند و با من منافع مشترک دارد. همدیگری‌پذیری کسانی که با ما سرزمین مشترک، اجداد مشترک، گذشته و آینده مشترک دارند.

این روزها بحث آمدن کبوتر صلح بر فراز افغانستان گرم است. کشورهای زیادی سراسیمه به دنبال او برای افغانستان می‌گردند، اما چرا هیچ‌کس به آینه گمشده ما، به ناتوانی ما در صلح با خویش‌خویش به‌عنوان یک ملت اشاره نمی‌کند؟

ما که در جامعه از پذیرش خود ناتوانیم. ملت شدن را یاد نگرفتیم به کودکان یکی شدن را نمی‌آموزیم. ما که هنوز درگیر جنگ‌هایی هستیم که از خودمان آغاز و باعث سوزاندن خودمان می‌شوند. ما که نمی‌خواهیم خودمان را ببذیریم تا بتوانیم دیگران را نیز ببذیریم.

راستی حتی اگر کبوتر صلح با آن شاخه معروف زیتون به ما برسد با وجود چنین خلای می‌تواند، این سرزمین را آرام کند؟ به نظرم پیدا کردن آینه‌های گم‌شده ما مردم از اوجب واجبات است. صادقانه بگویم تا آینه ما پیدا نشود، کبوتر سفید هم کاری کرده نمی‌تواند.

نیاز داریم تا به درون خود برگردیم، به صلح با خویش‌خویش، صلح با همسایه دیوار به دیوار خانه، با آنکه تلاش می‌کند از ما دفاع کند، به صلح با سربازان خود، ما نیاز به صلح با سرزمین خود داریم. اگر من آن کودک شهر هزارآدم را می‌دیدم به او می‌گفتم آینه را پیدا کن، قبل از اینکه مجبور شوی در آینه بیگانگان خودت و برادرت را تماشا کنی.

کلیشه‌زدایی در داستان کودک و نوجوان

● آناهیتا آروان: فاصله گرفتن از کلیشه‌های رایج در عرصه داستان‌نویسی کودک ساده نیست و خلق اثری قابل توجه در این زمینه، خلاقیتی هوشمندانه و هنرمندانه می‌طلبد. اگر به داستان‌های کودک تنها در یک بازه زمانی ویژه نگاه کنید و مثلاً از روی تعدادی از آن‌ها در دهه‌های شصت، هفتاد و یا هشتاد فهرست محتوایی بردارید، خواهید دید فقر، فقدان یکی از والدین، لباس‌های نامناسب، کار نامناسب یا دشوار مادر بیرون از خانه و در نتیجه تنهایی فرزندان و ... در داستان‌های کودک و نوجوان فراوان است. طبیعی است حالا اگر به آن‌ها نگاه کنیم ممکن است ضعیف، متوسط، خوب و خیلی خوب یا درخشان هم داشته باشند، مثلاً ممکن است اثری با همان سوزها پرداختی نوتر داشته باشد، اما تکرار دوباره همان سوزها بعد از چند دهه اگر جلوه و جنبه تازه‌ی در آن نباشد جز تکرار و شعارزدگی و تلاش غیرحرفه‌یی برای تحریک احساسات مخاطب و باز هم تکرار راه به جایی نخواهد برد.

روان‌شناسی انسان کامل

(با درنگی بر غزلی از بیدل)

بیدل به معنی عاشق و آشفته و عنقا نام دیگر سیمرغ است که نماد خداست. یعنی عشق به سراغ ما می‌آید و به خدا نزدیک می‌شویم

● گل‌احمد یما؛ نویسنده و استاد دانشگاه

● آینه بر خاک زد صنع یکتا تا وانمودند کیفیت ما بنیاد اظ‌هار بر رنگ چیدیم خود را به هر رنگ کردیم رسوا در پرده پختیم سودای خامی چندان‌که خندید آینه بر ما از عالم فاش بی‌پرده گشتیم پن‌هان نبود، کردیم پیدا ما و رعوت، افسانه کیست ناز پری بست‌گردن به می‌نا آینه‌واریم محروم عبرت دادند ما را چشمی که مگشا در های فردوس وا بود امروز از بی‌دماغی گفتم فردا گوهر گره‌بست از بی‌نیازی دستی‌که شستم از آب دریا گرجیب ناموس تنگت نگیرد در چین دامن خفته‌ست صحرا حیرت‌طرازیست نیرنگ‌سازی است تمثال او هام آینه دنیا کثرت نشد محو از ساز وحدت همچون خیالات از شخص تن‌ها وهم‌تعلق بر خود مجینید صحرائشین‌اند این خانمان‌ها موجود نامی است باقی توهم از عالم خضر رو تا مسیحا زین یأس منزل ما را چه حاصل هم‌خانه بیدل همسایه عنقا

می‌دهد. او می‌گوید برای اینکه چگونگی آفرینش ما بازنموده شود، آفریدگار کیهان را با ما (روح انسان) صیقل داد و ما روح هستی هستیم. او اضافه می‌کند تا وقتی که در غیب بودیم، رنگ نداشتیم. هنگامی که ظاهر شدیم، بنیاد ما بر رنگ گردید. قبل از این که ما تجلی پیدا کنیم به صورت کمون در ذات الهی بودیم. اول در باطن و پوشیده در ذات قرار داشتیم. آخر بی‌پرده فاش شدیم و حالت پنهان نبودن یا آشکارشدن را پیدا کردیم. حالا که ما از باطن به ظاهر آمدیم، خودیت ما برای چیست؟ تبارز ما را کی افسانه می‌سازد؟ ما به کدام چیز خود بنازیم؟ ما از اصل خود، از ذات وحدت جدا شده‌ایم و از ذات الهی دور افتاده‌ایم. ما در اصل، در ذات الهی یا در ذات عشق بودیم؛ در آن‌جا یا در آن وقت عشق و حسن یکی بود؛ همه عشق بود؛ همه‌جا حسن بود؛ حال که در آن وضع قرار نداریم به چه بنازیم؟ مملو بودن از شراب به مینا ناز داده تا فخر بفروشد. مینا چیزی دارد که مستی را ایجاد می‌کند. چهره مطرح در شعر بیدل ابراز می‌کند که ما همانند آینه هستیم. ما را چشم دادند، اما امر کردند که چشم را باز مکن! یعنی با چشم درون باید ببینم، با کشف و شهود. ما با نور درون تاییده در قلب خود سروکار داریم. ما در چنین وضع، حالتی نداریم که رویدادهای جهان بیرون را ببینیم و از آن عبرت بگیریم. عبرت از رویدادها یا تامل بر رویدادها در حقیقت استنباط از رویدادها در جهت علمی یا فلسفی یا سیاسی یا اجتماعی است که اتکای همه پدیده‌ها بر قانون طبیعی و جهان مادی است که در حال دگرگونی می‌باشد.

تاکید بر لقالله بی‌نیازی خود را در برابر رفتن به بهشت را ابراز می‌کند. بی‌نیازی چیز خوبی است. بهترین مثال بی‌نیازی در طبیعت، گوهر است. در طبیعت بعد از ابراز بی‌نیازی و دست‌شستن از آب دریا، گوهر شکل گرفت. دست به سوی خدا دراز کردن، از جهان عاریتی بی‌نیاز شدن است. هرچه که بخواهیم از خدا باید خواست نه از آفریده‌های خدا. با ارتباط با خدا از طریق عشق به خدا و بی‌نیازی در برابر آفریده‌ها هرچه بخواهیم همان می‌شود. اگر گریبان قانون، تو را در تنگنا قرار ندهد؛ یعنی براساس قوانین عقلی حرکت‌نمایی و فقط با عشق آمیزش کنی و به همه چیز با بیش و درون‌بینی و مرکزیت قلب خود نظر کنی، آن‌گاه می‌بینی که صحرا و دنیای باز در چین دامن‌خواهیده است.

موضوع وحدت و کثرت، پایداری حق و عاریتی بودن جهان و ارتباط غیب و شهادت در اظهارات چهره مطرح در غزل بیدل چنین می‌آید: با دیدن غیب یا رویت جمال خدا مقام حیرت دست می‌دهد؛ در آن حالت، همه چیز جز خدا به صورت نیرنگ و فریب به نظر می‌رسد، نمی‌دانی که هست یا نیست. معانی جزئی در آینه دنیا ظاهر می‌شود. این معانی پایدار نیستند. این‌ها همان دنیای کثرت‌اند که بعد از تبارز وحدت در چشمان، از نظر محو نمی‌شوند؛ مثل خیالات که از آدم تنها، ازمان نمی‌رود. به آن‌ها تعلق خاطر پیدا نکنید؛ زیرا همانند صحرانوردان در یک جای پایدار نمی‌مانند. چهره مطرح در غزل در مورد کلی و جزیی می‌گوید: موجود تنها نام کلی و دوام‌دار است؛ یعنی فقط

واجب‌الوجود وجود حقیقی است و دیگران یا آفریده‌ها معانی جزئی هستند؛ این را در مورد همه از خضر گرفته تا مسیحا که ببینی صدق می‌کند. او در آخر می‌گوید که وقتی عشق در جان ما بیاید، خود یک نعمت است. او این امر را چنین شرح می‌دهد: از این که منزل نداریم، یعنی جای پایین شدن و استقرار یافتن در جایی، حاصل چیست؟ با بیدل هم‌خانه شدن با عنقا همسایه گردیدن است. بیدل به معنی عاشق و آشفته و عنقا نام دیگر سیمرغ است که نماد خداست. یعنی عشق به سراغ ما می‌آید و به خدا نزدیک می‌شویم.

عشق بر جمال الهی، رابطه عاشق و معشوق یا حسن و عشق در درمیان آفریده و آفریدگار به وجود می‌آورد. این عشق، معنی‌هایی را در قلب به وجود می‌آورد که منشا آن ذات حق است. ذات حق عطیه‌هایی را در قلب دوست خود ورود می‌دهد که از استنباطات عقلی جهان آفریده فرق دارد. چهره مطرح در غزل بیدل بهشت را مطرح می‌کند و می‌گوید که درهای فردوس امروز باز بود، اما از بی‌دماغی یا حالتی که بعد از ضبط خشم بر انسان به وجود می‌آید، گفتیم فردا می‌رویم؛ زیرا برای ما، دیدار خدا هدف است نه رفتن به بهشت. بدین صورت در برابر

بیدل در کشور ما چهره شناخته‌شده‌یی است. در افغانستان پیشامدرن، این چهره چنان بر ادبیات ما مسلط بود که دوره پیش از جنگنامه‌سرایی و قبل از ایجاد ادبیات مدرن را دوره بیدل‌گرایی گفته‌اند. امروز هم علاقمندان شیوه کلاسیک ادبیات در کشور به بیدل علاقه فراوان دارند. سال‌ها پیش، کلیات بیدل توسط چندتن بیدل‌شناس تصیح و همراه آن نقد بیدل که توسط علامه صلاح‌الدین سلجوقی نگارش یافته بود، توسط وزارت معارف نشر شد که از اقدامات مشترک مقامات دولتی و مردم بیدل‌دوست افغانستان حکایت می‌کند.

بیدل در میان مکتب‌های هند، سبک خود را دارد. این سبک چنان پیروان زیادی در افغانستان و هند و آسیای میانه و درین اواخر در ایران پیدا کرده که می‌توان از آن به مکتب بیدل یاد کرد. دین، فلسفه، عرفان، عشق، علم، اخلاق و در مجموع فرهنگ با بینش عرفانی در آثار او چنان تبارز دارد که بسیاری از چیزفهمان و ادب‌دوستان کشور آموزه‌های بیدل را مکتبی عرفانی برای ساختن انسان می‌دانند. هدف عرفان یا معرفت عرفانی دریافت حقیقت است. دریافت حقیقت به انسان کمک می‌کند تا کمال خود را تحقق بخشد. کمال انسان، فعال ساختن قوت‌هایی است که هر انسان بالقوه آن را دارد، ولی در عمل نتوانسته به آن برسد. عرفان این زمینه را با صیقل دادن دل و افروختن عشق مساعد می‌سازد. وقتی که عشق در دل جاگرفت، آدمی به حقیقت خدا دست پیدا کرده بر طبیعت هم تصرف پیدا می‌کند و آنچه در حالت عادی ممکن به نظر نمی‌خورد، می‌تواند به اجرا درآید. انسان خداگونه می‌شود و توانایی‌های بی‌شمار پیدا می‌کند. چنین شخصی انسان کامل نامیده می‌شود. ادبیات عرفانی در حقیقت برای اینست تا عشق به دل‌ها راه یابد. راه کمال پیموده شود و انسان‌های کامل به ظهور برسند. چهره مطرح در غزل بیدل وقتی در انسان‌ها و طبیعت می‌بیند، آفرینش انسان برایش اهمیت پیدا می‌کند و می‌خواهد تاملی در آن نماید. او در این تامل ارتباط انسان را با ذات الهی و کیهان یا در مجموع عالم مادی که به‌عنوان عالم خاکی نیز یاد می‌شود، شرح

میزان قانون‌گرایی افراد در انگلستان

● «موانع قانونی و اثر آن بر قانون‌گریزی» عنوان تحقیقی است که در سال ۲۰۰۴، انجام شده است. بر اساس این مطالعه که در کشور انگلستان صورت گرفته، میزان قانون‌گرایی افراد تابع سطح شهروندی و پیروی از الگوهای شهری است و امور شهروندی عبارتند از: سطح ارتباطات اجتماعی با دیگران، توانایی استفاده از فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، سطح خودآموزی و تلاش در جهت ارتقای مهارت‌های ارتباط با دیگران و کار با ابزارهای زندگی و الکترونیکی، احساس توانمندی حل مشکل دامنه کار با دیگران است که نتیجه آن در برگزیده آثار مثبت شهروندگرایی به قانون‌گرایی است.

تاب‌آوری اقلیمی در ساحات غیرپلانی

● جواد مرادی، رییس انجمن شهرسازان افغانستان

● بین عوامل طبیعی، آب‌وهوا نقش بسیار مهمی در فعالیت‌های انسانی دارد. مساعدت یا عدم مساعدت آب‌وهوا بیش از سایر عوامل طبیعی در زمینه گسترش اماکن شهری و روستایی مؤثر است. کمبود یا فقدان اجتماع انسانی نمایانگر عدم مساعدت عوامل آب‌وهوایی و فشرده‌گی اجتماعات در نواحی ویژه جغرافیایی، حاکی از اعتدال و

به گذشته از تغییر یا عامل فشار و برگشت به حالت اولیه آن است. رویکرد گذار نیز بیشتر مربوط به تاب‌آوری اجتماعی و ظرفیت جامعه برای واکنش به تغییر است که حتی می‌تواند به جای بازگشت ساده به حالت قبل به معنای تغییر به حالت جدیدی باشد که در محیط موجود پایدارتر است.

تغییرات اقلیمی

تغییرات در شرایط آب‌وهوایی از قبیل تغییر میانگین دما، میزان و تعداد امواج گرما، خشکسالی‌ها، سیل‌ها، طوفان‌ها و سایر رویدادهای سخت آب‌وهوایی است. تغییر اقلیم ممکن است به‌صورت طبیعی یا ناشی از فعالیت‌های انسانی باشد. مهم‌ترین فعالیت انسانی منجر به تغییرات اقلیمی، انتشار گازهای گلخانه‌یی تحت تاثیر مصرف سوخت‌های فسیلی است. از مهم‌ترین اثرات تغییرات اقلیمی در شهرها و نواحی پیرامون آن، افزایش آسیب‌پذیری در برابر مخاطرات و حوادث می‌باشد.

پاسخ به این چالش به دو دسته اصلی تقسیم می‌شود؛ کاهش و انطباق که با توجه به سازمان UN-Habitat برنامه‌ریزی‌های طرح‌شده طبق آن می‌باشد:

برنامه‌ریزی‌ها

کاهش: حمایت و هدایت طراحی شهری پایدار و فشرده، تشویق و تسهیل فن‌آوری‌های جدید، ارتقای شبکه حمل‌ونقل، حمایت از انرژی و سیستم‌های توزیع پایدار؛ مانند پنل‌های خورشیدی و نیروی بادی، حمایت و حفاظت از احیای اکوسیستم‌ها.

انطباق: ۱- ارتقای ظرفیت‌هایی چون: آگاهی، دانش، مهارت و منبع برای سازمان‌ها و ذی‌نفعان ۲- پاسخ‌گویی و مدیریت اثرات اقتصادی-اجتماعی تغییر اقلیم ۳- افزایش مشارکت و همکاری میان ذی‌نفعان در سطوح شهری ۴- هدایت انطباق تغییر اقلیم در تمام طرح‌ها، سیاست‌ها، برنامه‌ها و فرایندهای برنامه‌ریزی فعلی شهر.

معمولا در پاسخ به تغییرات اقلیمی، هر دو راهکار کاهش و انطباقی به صورت تلفیقی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

تعریف تاب‌آوری اقلیمی

با توجه به تعریف سازمان ملل- اداره امور اقتصادی و اجتماعی UN-DESA، تاب‌آوری اقلیمی بیانگر توانایی و ظرفیت یک شهر در جهت پاسخ به چالش‌های حاصل از رویدادهای شدید آب‌وهوایی و مخاطرات تحت تاثیر تغییرات اقلیمی می‌باشد.

در دیدگاه دیگر، چهار بعد اصلی در تاب‌آوری شهری در برابر تغییرات اقلیمی عبارتند از: مقاومت (نیرومندبودن)، تغییرپذیری (نوآوربودن)، انطباق‌پذیری (منعطف‌بودن) و آمادگی (ظرفیت یادگیری). همچنین دنتون و دیگران (۲۰۱۴)

ارتباط بین تاب‌آوری اقلیمی و پایداری را در سه دسته ظرفیت و آگاهی، منابع و اقدامات مطرح می‌کنند. بنابراین، تاب‌آوری اقلیمی نوعی فرایند سیاست‌گذاری است که با ترکیبی از راهکارهای انطباقی و کاهشی (عمدتا انطباقی) و استفاده از ظرفیت‌های موجود در جامعه در ابعاد مختلف بوم‌شناسانه، اجتماعی، اقتصادی، کالبدی و نهادی ضمن پاسخ به تغییرات اقلیمی منجر به پایداری می‌شود.

نکته مهم در این زمینه، تفاوت در معیارها و شاخص‌ها با توجه به شرایط بومی است. نگرانی‌ها در مورد ولایت کابل به‌عنوان اولین کلان‌شهر کشور که از حاشیه‌نشینی و ساحات غیرپلانی بسیار رنج می‌برد با این موضوع چندین برابر خواهد شد؛ چون علاوه بر مسایل اجتماعی و کالبدی و اقتصادی، موضوع تاب‌آوری اقلیمی نیز مطرح می‌شود. با این حال باید ابعاد مختلف تاب‌آوری اقلیمی مورد بررسی قرار بگیرد و شاخص‌های سنجش آن مشخص شود.

گسل‌های موجود در افغانستان با توجه به نقشه‌های مقدماتی تحت نظارت سازمان زمین‌شناسی ایالات متحده که در سال ۲۰۰۷ تهیه شده، گسل چمن در افغانستان به طول ۱۰۰۰ کیلومتر از شمال شرق و کوه‌های هندوکش شروع و تا جنوب ادامه دارد که از آنجا وارد پاکستان می‌شود. این گسل تجربه وقوع زلزله‌یی به بزرگی ۷٫۳ درجه در مقیاس ریشتر را داشته که خسارات زیادی را به شهر کابل تحمیل کرده است.

همچنین وجود گسل بدخشان، درواز و هریرود در شمال شرق و شرق به غرب از جمله گسل‌هایی ست که در کشور وجود دارد. هرلحظه نیز خطر وقوع یک زلزله ناگوار دیگر برای تمام شهرهای موجود در حریم گسل احساس می‌شود.

نتیجه‌گیری و پیشنهادات

با توجه به بررسی‌ها روی ساحات غیرپلانی و موضوع تاب‌آوری اقلیمی در شهر کابل، ابتدا باید مدیران شهری از متخصصان شهری، جغرافیایی، محیط زیست در ساختار تشکیلاتی خود به‌صورت جدی استفاده کنند تا میزان قابلیت فیزیکی احیا و بازسازی شهرهای خود را در قبال حوادث موجود مورد سنجش قرار دهند و به ارزیابی ظرفیت بازسازی از نقطه نظر عوامل زیربنایی و محیطی بپردازند.

باید توجه داشت که پس از وقوع حادثه طبیعی، بازسازی شهرهای ویران شده و بازگرداندن منبع فزیک و اجتماعی-اقتصادی از اهمیت بسیاری برخوردار است. باید همیشه یک قدم از حوادث جلوتر باشیم و اصلی‌ترین هدف مدیران قبل از بروز هر حادثه طبیعی و ظرفیت بازسازی توسط مدیران شهری، آگاهی‌بخشی به جامعه باشد.

نزدیک به ۶۰ درصد ساخت‌وسازهای شهر کابل، بدون قاعده و به‌صورت ارگانیک بوده که نشان‌دهنده اهمیت آگاه‌سازی ساکنان توسط مدیران شهری است. آنان می‌توانند با ارائه برخی تسهیلات به ساکنان پس از توجه نمودن ساکنان از وجود خطرات ناشی از تغییرات اقلیمی، سعی در ارتقای سطوح کیفی فزیک این محلات داشته باشند.

همچنین، پیشنهاد کاربری‌های مدیریت بحران می‌تواند از مهم‌ترین وظایف اجرایی مدیران شهری باشد.

علاوه بر هماهنگی میان مدیران شهری با نهادهای محلی، سلامتی و رفاه اقتصادی نیازمند یک سواد جمعی در مورد محیط زیست است.

با توجه به گستردگی مطالب و پیچیدگی مباحث شهری و ارتباط آن‌ها با یک‌دیگر، یک بررسی همه‌جانبه لازم است تا شهرها را در برابر حوادث طبیعی ایمن کند.

نیش‌تری که شفا می‌دهد و نیشی که می‌کشد آیا می‌شود جنایت را توجیه کرد؟

● **مهدی تدینی**

● یکی از پرسش‌های اخلاقی-سیاسی پیچیده و جنجالی درباره نظام‌های دیکتاتوری این است که جنایات این نظام‌ها تا چه حد قابل توجیه است.

بگذارید مثال بزنم؛ می‌گویند درست است، استالین چه‌ها که نکرد! چه خون‌ها که نریخت! چه آدم‌ها که نکشت، اما در نهایت هتلر را شکست داد و روسیه (شوروی) را صنعتی کرد. همین را درباره دیکتاتورهای دیگر و سایر جنایت‌های تاریخ می‌توان شنید؛ برای مثال می‌گویند: درست است امریکا با انداختن بمب اتم بر هیروشیما و ناکازاکی چندصد هزار نفر را کشت، اما این باعث شد جنگ زودتر تمام شود و در نهایت خون‌های کم‌تری بریزد.

همین استدلال‌ورزی از مسایلی به بزرگی طبقه‌کشی و آدم‌کشی بی‌حساب استالین تا رخدادهای بسیار خردتر در سیاست ملی کشورهای مختلف گفته می‌شود.

انگاره‌یی که در پس این استدلال قرار دارد، این است که «هر خیری گاه منوط به انجام شری است» یا «بهای نیکی رساندن به جمعیتی بزرگ، بیدادگری علیه جمعیتی کوچک‌تر است». پس وقتی حاکمی می‌خواهد خیری بزرگ به جمعیتی بزرگ برساند یا عدالتی اساسی برپا کند، ناگزیر است به افراد یا جمعیتی خرد ستم کند. این ستم موجه است؛ زیرا مبنا و بستری برای بهروزی جمعیتی بزرگ‌تر می‌شود.

اما این استدلال چقدر مشروع است، چه به لحاظ سیاسی و چه به لحاظ اخلاقی؟ این پرسش شاید ساده به نظر رسد، اما برای مردمی که در کوران این رخدادهای این بیدادها یا فواید احتمالی این بیدادها را چشیده‌اند، مساله‌یی حیاتی است! این پرسش‌ها مانند آتش زیر خاکستر تا دهه‌ها باقی می‌ماند و افراد درگیر را با بزرگ‌ترین پرسش زندگی‌شان مواجه می‌سازد. در میان پاسخ‌هایی که به این پرسش داده می‌شود، یک سر طیف کسانی‌اند که از منظر حقوق انسانی و نوع‌دوستی مرگ هیچ انسانی را با هیچ بهایی قابل توجیه نمی‌دانند و در سر دیگر نیز کسانی‌اند که هر جنایتی را با توسل به خیری (چه مادی، چه معنوی، چه خیالی و چه واقعی) توجیه می‌کنند.

اما پاسخی که برای این معضل دارم این است که این نوع استدلال تنها زمانی موجه و قابل اعتناست که «ابطه‌یی علی» میان بیدادگری رخ داده و سود کلان پدیدآمده وجود داشته باشد؛ یعنی اگر فلان بیداد و ستم رخ ندهد، فلان فایده محقق نمی‌شود. باید رابطه علت‌ومعلولی روشن و قابل اثباتی میان این دو وجود داشته باشد تا بتوان از آن به منزله توجیه نام برد. برای مثال، اگر حاکمی بیداد می‌کند و از سوی دیگر پیشرفتی در صنایعی پدید می‌آورد، باید بتوان اثبات کرد «بدون آن بیدادگری امکان آن پیشرفت در صنایع محقق نبوده است.» تنها در این صورت است که می‌توان منافع محقق‌شده را به منزله نتیامی پذیرفت.

بنابراین از این پس اگر با این «توجیه» روبه‌رو شدید که فلان ظالم در عوض فلان کرده، از گوینده بخواهید اثبات کند «ابطه‌یی علی» میان آن «خیر» و «شر» وجود داشته است. اگر آن «خیرها» را بدون آن «شرها» می‌شد محقق کرد، دیگر هیچ‌جای توجیه و اعتدال نیست و ننگ بیداد بی‌دلیل را باید بر پیشانی آن حاکم جاودان دانست.

در واقع، قرار نیست تنها «خیرها» را با «شرها» حساب بی‌حساب کرد؛ بل باید «بطی» میان آن‌ها وجود داشته باشد. بسیاری از توجیه‌گران عملکرد شنیع استالین می‌گویند، او اگر کشت، اگر تیرباران کرد، اگر ریشه‌کن کرد، در عوض سطح زندگی روس‌ها را بالا آورد و از مرگ‌ومیر کاست. این استدلال مانند این است که بگوییم، اگر فلان پدری چهار فرزند از ده فرزندش را کشت، با تلاش‌هایش زندگی بهتری برای شش فرزند باقی‌مانده ساخت. آیا آن ارتقای سطح زندگی آن شش فرزند منوط به کشتن آن چهار دیگری بود؟ در مثالی دیگر، آیا می‌توان میان کشتن یهودیان به دست هتلر و یک «فایده ملی» یک رابطه علی عقلائی یافت؟ کدام سود ملی بود که بدون کشتن یهودیان محقق نمی‌شد؟

به این هم اشاره کنم که در مفاهیم سیاسی، مفهومی با عنوان «دیکتاتوری توسعه‌بخش» وجود دارد؛ یعنی دیکتاتوری‌هایی که به شیوه‌یی آمرانه و با سرکوب اپوزیسیون زمینه توسعه شتابان را فراهم می‌آورند. این نوع دیکتاتوری آزادی و عدالت را برای تحقق خیری بالاتر قربانی می‌کند. در واقع توجیه‌گران جانبان معمولاً همین مفهوم «دیکتاتوری توسعه‌بخش» را به شکلی بی‌دروپیکر بسط می‌دهند.

«مواد مخدر در بدن زنان به گونه‌یی اثر می‌گذارد که آن‌ها سریع‌تر از مردان، با مصرف خیلی کم، وابسته می‌شوند و این در حالی است که درمان اعتیاد آن‌ها نیز مشکل‌تر از درمان اعتیاد مردان بوده؛ اما با همکاری دوستان، خانواده و تداوی متداوم روان درمانی، ترک اعتیاد آن‌ها امکان‌پذیر خواهد شد.»

قابلیت پیش‌بینی متن از ماه آینده در مایکروسافت

مایکروسافت تصمیم دارد که قابلیت پیش‌بینی متن در نرم‌افزار word از ماه مارچ به این نرم‌افزار اضافه شود. این قابلیت شبیه به Google Docs' Smart Compose عمل می‌کند و از یادگیری ماشین برای پیش‌بینی کلمات مورد نیاز یک نویسنده برای نگارش یک متن بهره می‌گیرد. سال گذشته مایکروسافت خبرهایی مبنی بر نسخه‌ی بتای پیش‌بینی متن خود را اعلام کرد، اما Neowin خاطر نشان نمود که قرار دادن این قابلیت در اختیار تمامی کاربران ورد از ماه آتی از اهداف و برنامه‌های Microsoft ۳۶۵ است.

با استفاده از این قابلیت، ورد پیش‌بینی‌هایی را در زمان نگارش متن توسط نویسنده، به او پیشنهاد می‌دهد و این پیش‌بینی‌ها را می‌توان با استفاده از کلید Tab تایید یا با استفاده از دکمه‌ی Escape رد کرد. قابل ذکر است که امکان غیرفعال‌سازی کامل این قابلیت توسط کاربر وجود دارد.

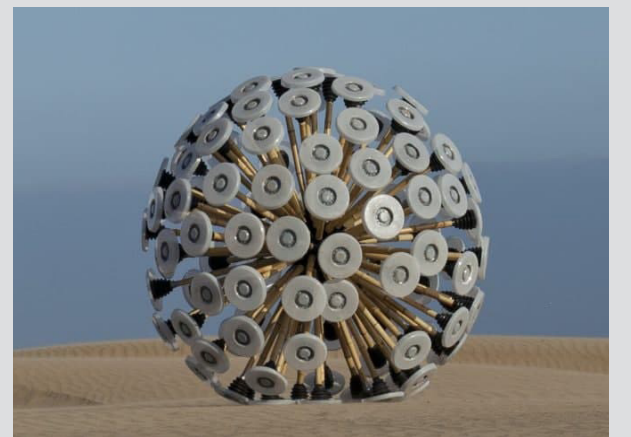
علاوه بر این، مایکروسافت استفاده از این قابلیت را در Outlook ویندوز از این ماه آغاز کرده و امکان نگارش سریع‌تر ایمیل را برای کاربران خود به وجود آورده است. این قابلیت پیش‌بینی متنی مشابه با گوگل، از سال گذشته در Outlook وب، در کنار قابلیت برنامه‌ریزی زمان ارسال ایمیل در دسترس کاربران قرار گرفته است.

ساخت دستگاه پاک‌سازی ماین شبیه یک توپ

مسعود حسنی، طراح افغان که در آلمان زندگی می‌کند، نوعی دستگاه ماین پاک طراحی کرده که شبیه به توپ است و پایه‌هایی از جنس بامبو دارد. این دستگاه می‌تواند به راحتی سازه‌ی ماین را پاک‌سازی کند. این دستگاه به نام ماین کفان از مواد ارزان قیمت ساخته شده و در عین حال می‌تواند کارکردی فوق‌العاده داشته باشد. در توضیحات این دستگاه گفته شده: ماین کفان می‌تواند با استفاده از نیروی باد جابه‌جا شده و با قرارگیری روی ماین‌های کار گذاشته شده آن‌ها را منفجر کند. این دستگاه تنها ۴۰ دالر قیمت داشته و وزن آن تقریباً به اندازه یک انسان است. در وسط هسته‌ی این دستگاه یک جسم آهنی قرار داده شده و اطراف آن پایه‌هایی از بامبو با انتهای پلاستیکی قرار گرفته است. این طراحی به ماین کفان اجازه می‌دهد تا به راحتی بغلطد و خود را اجابجا کند. پس از انفجار ماین‌ها نیز قطعات آن قابل تعویض است. پایه‌های این دستگاه می‌تواند پس از خنثی‌سازی حدود ۴ ماین تعویض شود.

در بالای دستگاه خنثی‌کننده ماین یک جی.پی.اس قرار داده شده تا بتوان مسیری که طی شده را ردیابی کرد. بدین ترتیب نقشه‌ی این مناطق پاک‌سازی شده تهیه خواهد شد. با توجه به قیمت این دستگاه هزینه‌ی خنثی کردن ماین‌ها توسط آن بسیار پایین خواهد بود. این در حالی است که پاک‌سازی میادین ماین با کمک نیروهای متخصص بسیار هزینه‌مند است.

البته «ماین کفان» تنها ابتکار او نیست. وی همچنین یک فناوری پهلپادی را برای انفجار ماین‌ها از هوا توسعه داده که توسط کمیسیون اروپا تأمین مالی شده است.

حسنی در مصاحبه‌ی با CNN گفت که ایده‌ی ساخت توپ «ماین کفان» را از اسباب‌بازی‌هایی که او از کودکی با آن‌ها بازی می‌کرده، الهام گرفته است. وی می‌گوید در کودکی در مناطقی از افغانستان زندگی می‌کرده که خطر انفجار ماین همواره او و دیگر کودکان را تهدید می‌کرده و اجازه‌ی دور شدن از خانه برای بازی را نداشتند. اکنون استفاده از این فناوری ابداعی ممکن است در آینده به دوری انسان‌ها از میادین ماین و جلوگیری از به خطر انداختن جان خنثی‌کنندگان کمک کند.

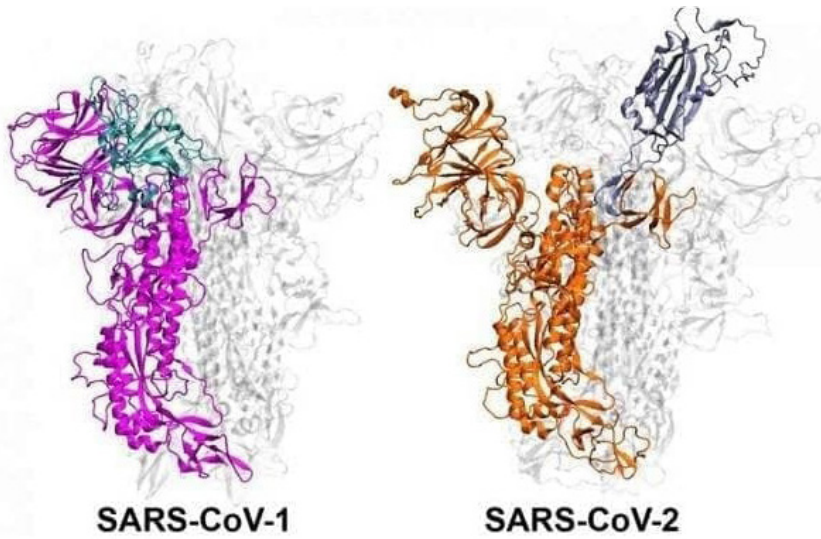
توصیه‌های تغذیه‌ی برای کاهش استرس

اختلالات قند خون و گرسنگی می‌تواند، محرک ایجاد استرس و اضطراب باشد همچنین دریافت میوه و سبزی و دریافت منابع حاوی پروتئین و چربی‌های سالم می‌تواند نوسانات قند خون را کمتر کند و به کاهش حس استرس و اضطراب کمک بیشتری کند. همچنین ویتامین D یکی از ویتامین‌های مهم است و کمبود آن می‌تواند با تغییرات خلق و خو در ارتباط باشد. این ویتامین نقش مهمی در حفاظت از مغز و عملکرد صحیح ناقل‌های عصبی دارد و حتی به عنوان یک درمان کمکی برای آلزایمر می‌تواند مفید باشد. مصرف جگر، ماهی، شیر و تخم مرغ می‌تواند به دریافت ویتامین D کمک کند، اما راه اصلی تأمین آن سنتز از طریق پوست و قرار گرفتن در مجاورت نور آفتاب است. همچنین دریافت آب کافی و فعالیت فیزیکی روزانه به حفظ سلامتی و آرامش بیشتر کمک می‌کند.

۶ | سال دهم | یک‌شنبه ۱۰ حوت ۱۳۹۹ | رنگارنگ | madanyatdaily.com | مدیت

چرا کووید ۱۹ راحت‌تر از سارس منتقل می‌شود

مطالعه‌ی جدیدی نشان می‌دهد، چرا قدرت انتقال ویروس عامل کووید ۱۹ بسیار بیشتر از قدرت انتقال ویروس کرونای عامل سارس است.

کووید ۱۹ بیشتر از خوشاوندش یعنی سارس، موجب بیماری شده؛ در حالی که هر دو به‌وسیله‌ی ویروس‌های کرونای مشابهی ایجاد می‌شوند.

مطالعه‌ی جدید دلیلی اریه می‌دهد که چرا ویروس عامل کووید ۱۹ یعنی SARS-CoV-2 بسیار بیشتر از ویروس عامل سارس یعنی SARS-CoV-1، قدرت انتقال دارد. پژوهشگران این مطالعه که در لایو ساینس گزارش شده است، روی پروتئین اسپایک تمرکز کردند که به ویروس‌های کرونا اجازه می‌دهد به سلول‌های انسانی متصل و وارد آن‌ها شوند.

قبل از اتصال ویروس‌های کرونا به سلول‌های انسانی، پروتئین اسپایک ویروس از حالت غیرفعال به حالت فعال تبدیل می‌شود. شبیه‌سازی‌های مولکولی این دو ویروس کرونا نشان می‌دهد که SARS-CoV-2 راحت‌تر می‌تواند در حالت فعال بماند و این موقعیت را حفظ کند؛ در حالی که SARS-CoV-1 به‌سرعت میان این دو حالت تغییر و زمان کمتری برای اتصال به سلول‌ها پیدا می‌کند. محمود مرادی، نویسنده‌ی ارشد این مطالعه از دانشگاه ارکنزاس، در

• طی یک سال پس از ظهور

SARS-CoV-2، این ویروس بیش

از ۱۱۲ میلیون نفر را در سراسر

جهان آلوده کرده و همچنان در

حال انتشار است. در مقابل،

سارس طی شیوعی در

سال ۲۰۰۳ موجب کمتر از ۸ هزار

بیماری شد؛ اما قبل از گسترش

بیشتر مهار شد و آخرین موارد آن

به سال ۲۰۰۴ بازمی‌گردد.

بیانیه‌ی گفت: در این شبیه‌سازی‌ها کشف

کردیم که SARS-CoV-1 و SARS-CoV-2

روش‌های کاملاً متفاوتی برای تغییر شکل دارند

و در مقیاس‌های زمانی متفاوتی عمل می‌کنند.

ویروس SARS-CoV-1 سریع‌تر تغییر وضعیت

می‌دهد، فعال شدن و غیرفعال شدن آن با

سرعت بیشتری انجام می‌شود که به آن فرصت

زیادی برای اتصال به سلول انسانی نمی‌دهد؛

زیرا چندان پایدار نیست. از طرف دیگر SARS-

CoV-2 پایدار و آماده برای حمله است.

ویروس SARS-CoV-2 نسبت به SARS-CoV-1

در موقعیت فعال پایداری بیشتری دارد؛ اما

ویروس SARS-CoV-1 به‌سرعت بین حالت‌های

فعال و غیرفعال تغییر پیدا می‌کند.

این طی یک سال پس از ظهور SARS-CoV-2، این

ویروس بیش از ۱۱۲ میلیون نفر را در سراسر جهان

آلوده کرده و همچنان در حال انتشار است. در

مقابل، سارس طی شیوعی در سال ۲۰۰۳ موجب

کمتر از ۸ هزار بیماری شد؛ اما قبل از گسترش

بیشتر مهار شد و آخرین موارد آن به سال ۲۰۰۴

بازمی‌گردد.

بسیاری از مطالعات روی اتصال پروتئین اسپایک

به سلول‌های انسانی تمرکز کرده‌اند؛ اما

مطالعات نسبتاً کمی به انتقال حالت اسپایک

بین وضعیت‌های فعال و غیرفعال پرداخته‌اند.

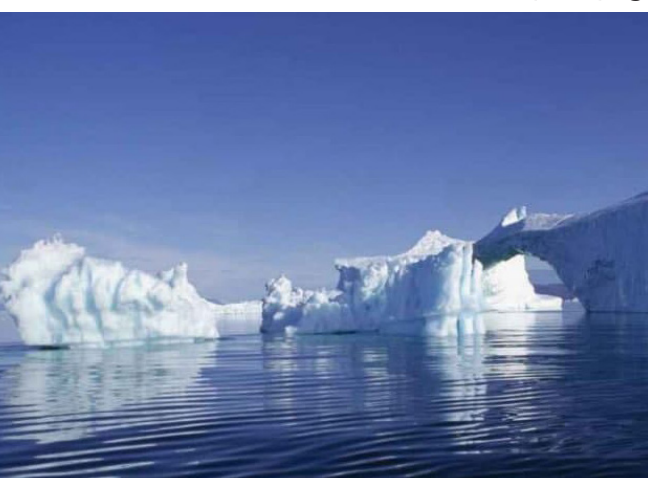

تغییرات اقلیمی جهانی؛

سرعت در روند ذوب شدن یخ‌ها

در مناطق قطبی معمولاً دریاها را یخ فراگرفته است. اگرچه ضخامت و گستردگی آن به صورت فصلی در حال تغییر است. با این وجود، مطالعات ماه سپتامبر گذشته توسط دانشگاه فیربانکس الاسکا پیشتر به ذوب شدن یخ سطح دریاهای قطبی اشاره کرده بودند.

یخ دریا نقش اساسی در تأمین آب شیرین و انرژی مناطق قطبی دارد، بر اکوسیستم دریایی تأثیر می‌گذارد و جذب تابش خورشید را در تابستان تنظیم می‌کند. علاوه بر این، از دست دادن یخ دریا می‌تواند بر گردش اقیانوس و جو تأثیر بگذارد. همچنین الگوهای آب‌وهوایی در عرض‌های جغرافیایی از این موضوع متأثر خواهند شد.

بیان کرده است: «مردم الاسکا کاملاً از پدیده ذوب شدن یخ‌ها آگاه هستند، شما می‌توانید این پدیده را با چشم انسان به راحتی مشاهده کنید.» محققان معتقد هستند که این مقاله ممکن است، اولین گزارش جامعی باشد که مناطق یخ‌زده گرینلند، قطب جنوب و قطب شمال، دریاهای یخ‌زده جنوبی و یخچال‌های کوهستانی را زیر ذره‌بین برده است.

دانشمندان انگلیسی از منابع مختلفی برای نتیجه‌گیری خود استفاده کرده‌اند از جمله آن‌ها می‌توان به اندازه‌گیری ماهواره‌ی میان سال‌های ۱۹۹۴ تا ۲۰۱۷، مدل‌سازی رایانه‌ی، اندازه‌گیری زمین و مشاهدات در محل اشاره کرد. یافته‌ها نشان می‌دهد که یخ در بیشتر نقاط

جهان به طور مداوم در حال ناپدید شدن است و دلیل اصلی آن ناشی از تغییرات آب‌وهوایی است. در سال ۲۰۱۷ موجودی یخچال‌های طبیعی زمین، بیش از ۲۱۵ هزار عدد در سراسر جهان بوده است. محققان در ادامه گفته‌اند ذوب شدن آن‌ها موجب شده سطح دریاهای از سال‌های ۱۹۹۴ تا ۲۰۱۷ حدود ۲۱ درصد افزایش یافته است.

تحقیقات جدید نشان می‌دهد سرعت روند ذوب شدن یخ‌ها در حال افزایش است و سرعت آن از دهه‌ی ۹۰ میلادی نیز پیشی گرفته است. به گفته محققان بحران آب‌وهوا و افزایش گرمای زمین دلیل اصلی این موضوع است.

ذوب شدن یخ‌های سطح کره زمین ۵۷ درصد افزایش یافته است. این مسئله بدین معناست که ذوب شدن یخ‌ها از سال ۱۹۹۰ سالانه که برابر با ۸۰۰ میلیارد متر مکعب بوده است به سالانه ۱۲۰۰ تریلیون تن رسیده است.

محققان تخمین می‌زنند که در ۳۰ سال گذشته، نزدیک به ۲۸ تریلیون تن از یخ‌های دریایی، ورقه‌های یخ و یخچال‌های طبیعی جهان ذوب شده است. به گزارش رویترز، توماس اسلاتر متخصص تغییرات آب‌وهوایی در حوزه‌ی یخ‌شناسی از دانشگاه لیدرز انگلستان در این باره گفته است: «مشاهده‌ی چنین افزایشی در طی تنها ۳۰ سال بسیار مایه‌ی تعجب است.»

روند ذوب شدن یخ‌ها برای کسانی که در مجاورت کوهستانی یخی زندگی می‌کنند یا از سدهای یخی برای جلوگیری از سیل در مجاورت سواحل بهره می‌برند، امری مشهود است. با این وجود پدیده‌ی مذکور برای کسانی که در مناطق دور از یخبندان‌های طبیعی زندگی می‌کنند، کمتر احساس می‌شود، اما با این توجه دانشمندان به این مورد جلب شده است.

گابریل وولکن، متخصص زمین‌شناسی با انجام آزمایش‌های زمین‌شناسی و ژئوفیزیک در آلاسکا

کارگاه آموزشی «جواز حرفه‌یی باشگاه» برای مسوولان ۱۰ باشگاه برتر

توفیق الهی فلاح، مدیر جواز حرفه‌یی باشگاه‌های فدراسیون فوتبال افغانستان و برگزارکنندهٔ این سمینار یک روزه را در هرات گفت که این کارگاه در جهت آگاهی‌دهی از مقررات و معیارهای FIFA و AFC در خصوص فعالیت حرفه‌یی باشگاه‌ها برگزار شده است. به گفتهٔ وی باشگاه‌های فوتبال کشور باید برای حضور در رقابت‌های آسیایی معیارهای لازم جهانی را داشته و جواز حرفه‌یی دریافت کنند. قهرمان نخستین لیگ معیاری فوتبال افغانستان که اوایل سال ۱۴۰۰ برگزار می‌شود، در صورت داشتن معیارهای لازم و دریافت جواز حرفه‌یی باشگاهی از سوی کنفدراسیون فوتبال آسیا، می‌تواند در رقابت‌های AFC کپ شرکت کند. قرار است این سمینار به زودی در پنج زون فوتبالی دیگر کشور نیز برگزار شود.

مدیته

سال دهم • یک‌شنبه ۱۰ حوت ۱۳۹۹

ترجمه

madanyatdaily.com

چگونه کنترل ذهنی بیشتری داشته باشیم

عدم کنترل خود زمینه‌ساز بسیاری از مشکلات اجتماعی و روانی است

نویسنده: *ویلیام کلم / منبع: سایکولوجی تودی / ترجمه: زهرا بهره‌مندی

موفقیت آنها در مکتب ارتباط دارد. اختلالات عملکردی مغز که خودکنترولی را تغییر می‌دهد، تکانش‌گری (رفتارهای بدون فکر و از روی میل ناگهانی و هوس) را افزایش می‌دهد و اغلب منجر به رفتارهای ضداجتماعی و حتی خشونت‌آمیز می‌شود. اسکن مغز نشان می‌دهد که افراد تکانشی دارای هیپوکامپ هستند و به شکل غیرطبیعی قشر جلوی پیشانی کوچکی دارند. ما نمی‌دانیم که آیا آنها به این ترتیب متولد شده‌اند یا در نتیجه یک عمر تکانش‌گری به این جا رسیده‌اند.

توانایی کنترل اجرایی ممکن است

در افراد مسن کاهش یابد، زیرا

ممکن است کمتر بتوانند از نیازهای

خود را برآورده کنند و زندگی خود را

کنترل کنند. مطالعه سالمندان

(میانگین سنی ۷۵ سال) تمایل

سالمندان به کناره‌گیری از تعاملات

اجتماعی، همراه با تمایل به

افسردگی را نشان داد. استرس،

که ممکن است در طول سال‌ها

اثر جمعی و افزایشی داشته

باشد، با فشارهای پی‌ری افزایش

می‌یابد. محور استرس آدرنال-

هیپوفیز ممکن است فعال‌تر باشد،

که در نتیجه فشار خون بالا در اثر

آزاد شدن آدرنالین و کوچک شدن

سیناپس‌های عصبی ناشی از ترشح

بیش از حد کورتیزول ایجاد شود.

نشانه‌های بایوکیمیای التهاب

با افزایش سن، افزایش می‌یابد.

استرس‌های جمع شده در یک عمر

می‌تواند باعث افزایش اضطراب،

گیجی، استرس بیشتر و افسردگی

شود. بنابراین، ممکن است یک دور

معیوب از زوال روانی ایجاد شود.

در چنین حالتی، کنترل اجرایی

از کار می‌افتد و ممکن است فرد

درمانده و وابسته شود.

پیوند به دین و مراقبه

قسمت دوم: بین دینداری و

خودکنترولی رابطه شدیدی وجود

دارد. به دنبال موارد ذکرشده در

قسمت اول در این موضوع، در ادامه

دو روش دیگر برای بهبود کنترل بر

تفکر و رفتار شما وجود دارد.

«قدرت ذهنی یا تلقین» یک موضوع

اصلی در بیشتر ادیان است. ایده

این است که اعتقاد معنوی مناسب

به شما قدرت می‌دهد تا با مشکلات زندگی کنار بیایید.

به طور متناقضی، مذهبی‌ترین افراد، مانند راهبان،

ممکن است از قدرت ایمان خود برای کنار آمدن با

زندگی استفاده نکنند اما در واقع با زندگی در صومعه‌ها

یا اعتکاف از استرس دنیایی فرار می‌کنند.

همچنین، این مشکل وجود دارد که بسیاری از مردم

دین را به عنوان خرافات رد می‌کنند. با این وجود، برای

کسانی که ایمان دارند، این یک واقعیت غیرقابل انکار

است که می‌تواند بر تفکر و رفتار شما تأثیر بگذارد.

بررسی‌های پیشین رابطه‌یی قوی بین دینداری و

خودکنترولی را نشان می‌دهد. خودکنترولی در افراد

مذهبی بدین صورت آشکار می‌شود که آنها کمتر از

افسردگی رنج می‌برند، از مشکلات جنسی یا مواد مخدر

جلوگیری می‌کنند، در مکتب بهتر عمل می‌کنند و

حتی به طور منظم به داکتر دندان مراجعه می‌کنند.

مشخص نیست که آیا تجارب مذهبی موجب انضباط

شخصی می‌شود یا اینکه فردی خودتنظیف بیشتر به

نیازهای خودکنترولی در دین پاسخ می‌دهد؛ می‌تواند

هر دو باشد. به هر حال، برای داشتن سلامت روحی و

روانی، باید یاد بگیریم که تفکر خود را نظم و انضباط

بدهیم، همان‌طور که برای بهبود بازی فوتبال یا سایر

مهارت‌های جسمی، بدن خود را تمرین می‌دهیم.

چگونه دین می‌تواند در ما انگیزه ایجاد کند

یک نظرسنجی جالب از ۲۱۳ نفر میزان خودکنترولی و

دینداری را اندازه‌گیری کرد. افرادی که به ادیان سنتی

معتقد بودند، بیشتر تمایل به ایجاد انگیزه و برنامه‌ریزی

استراتژی‌یک برای اقدامات خود داشتند. شاید تعجب‌آور

نباشد اما افرادی که اعتقادات خرافی بیشتری داشتند،

کمتر بر رفتار تکانشی خود کنترل داشتند. به نظر

می‌رسد نماز و دعا راهی فعال برای تقویت مجدد ذهن

است. اثبات این نکته از آزمایشی ناشی می‌شود که

گروهی از افراد در آن مشغول نماز و دعا خواندن و گروهی

دیگر در زمان معادل، افکار آزاد و بی‌هدفی داشتند.

آزمایش خودکنترولی بعدی، امتیازات بهتری را برای افراد

گروه نمازخوان نشان داد.

به نظر می‌رسد نوجوانان نسبت به بزرگسالان بالغ

کنترل کمتری بر خود دارند. در یک مطالعه در سال

۱۷۸۵ جوانان از ادیان مختلف (مسلمانان، کاتولیک‌ها،

مسیحیان ارتدوکس شرقی و مسیحیان محافظه‌کار) در

کشورهای مختلف شرکت کردند. جوانانی که تمایلات

دینی ذاتی داشتند، در مقایسه با کسانی که تظاهر به

دینداری می‌کردند و از آن برای پیشرفت شخصی استفاده

می‌کردند، کمتر در معرض رفتارهای انحرافی مانند سرقت،

استفاده از مواد مخدر، نقل و غیره قرار داشتند. مذهب

بر کسانی که سطح طبیعی کنترل نفس کمی داشتند،

سودمندانه‌ترین تأثیر را داشت.

اکثر ادیان با آموزش و تاکید بر خودکنترولی تأثیر اجتماعی

مثبتی دارند. فقط فکر کردن در مورد خدا می‌تواند اراده

ما را بهبود بخشد. یک آزمایش این مساله را به روش پیش

پافتاده‌یی، از طریق مرتب کردن جملات نامنظم حاوی افکار

مذهبی نشان داد. وظیفه بعدی نوشیدن مخلوط ناخوشایند

آب نارنج و سرکه بود؛ در ازای مقداری که می‌نوشیدند به

آنها مبلغی پرداخت می‌شد. در مقایسه با یک گروه شاهد

با خلوص اولیه، گروه مذهبی دو برابر آب ترش نوشیدند. در

بخش دیگری از آزمایش، محققان به شرکت‌کنندگان گفتند

که وقتی مطالعه به پایان رسید، آنها غرامت پولی دریافت

می‌کنند. اگر شرکت‌کنندگان روز بعد برگردند ۵۰دلار دریافت

می‌کنند، اما اگر یک هفته بعد برگردند ۱۶۰دلار دریافت

می‌کنند. حتی با اختلاف اندک ۱ دلاری، درصد بیشتری از

شرکت‌کنندگان در گروه مذهبی تصمیم گرفتند صبر کنند و

مبلغ بیشتری نسبت به افراد در گروه اولیه خنثی دریافت

کنند.

برخی شواهد نشان می‌دهد که مردم در مقابل خدای

مجازات‌گر انگیزه بیشتری برای رفتار خوب دارند تا در

مقابل خدای بخشاینده. در مطالعه‌یی در دانشگاه بریگام

یانگ، به دانشجویان فرقه مذهبی مورمون وظیفه داده

شد که وقتی عکس جوس میوه را می‌بینند، دکمه را فشار

دهند و وقتی عکس آبجو را که در دین آنها نهی شده است

مشاهده می‌کنند، فشار دادن را متوقف کنند. وقتی به افراد

شرکت‌کننده به جای مجازات خدا، عشق خدا را یادآوری

می‌کردند، سیگنال عصبی روی قشر انقباضی قدامی که

به شاخص خطا معروف است، کوچکتر می‌شود. تفسیر این

بود که تمرکز بر عشق و عفو و بخشش خداوند، محصلات را

نسبت به اشتباه در عملکرد کمتر نگران می‌کند.

یکی از مثال‌های بارز و قابل اندازه‌گیری تأثیرات دین این

است که چگونه می‌تواند درد را کاهش دهد. یک روش

معمول برای ارزیابی درد در خدمات طبی این است که از

بیمار بخواهند شدت درد را در مقیاس ۰ تا ۱۰ ارزیابی کند.

در یک آزمایش، ۲۴ بیمار، نیمی معتقد به مذهب کاتولیک و

نیمی دیگر از افراد بی‌دین، غربالگری شدند که آستانه‌های

درد برابر داشتند. سپس به آنها شوک الکتریکی داده شد در

حالی که به تصاویر مختلف، برخی مذهبی و برخی دیگر نه،

خیره شده بودند. هنگام مشاهده تصاویر مذهبی، نمرات درد

کاهش یافت و تصاویر غیرمذهبی تأثیری نداشت. اسکن مغز

نشان داد که وقتی درد کاهش می‌یابد، سطح فعالیت در قشر

جلوی پیشانی سمت راست افزایش می‌یابد، منطقه‌یی که

سایر محققان نشان داده‌اند در هدایت مدارهای بالا به پایین

که درد را مهار می‌کند، نقش دارد.

یک توضیح ساده این است: «تسکین درد» مشابه تأثیر حاصله

در هنگامی است که داکتر دندان در حین وارد کردن سوزن

برای بی‌حسی دندان، صورت شما را چندک می‌گیرد و با

داکتر حیوانات در حالی که همزمان یک سوزن را برای تزریق

دارو به اسب می‌زند، با کف دست بر کفل حیوان می‌کوبد.

در این موارد، سیگنال‌هایی که به طور معمول باعث درد

می‌شوند با سیگنال‌های غالب دیگری که توانایی مغز را برای

احساس درد محدود می‌کنند، مخلوط می‌شوند.

تأثیر یوگا و مراقبه در کنترل خود

یوگا عملی است که به وضوح توانایی ذهن در کنترل بدن

را نشان می‌دهد. بارزترین تأثیرات یوگا بر تنفس است، که

می‌تواند به طرز چشم‌گیری کاهش یابد. تاثیراتی بر جهاز

هاضمه و سیستم قلبی عروقی دارد که در آن ضربان قلب و

فشار خون کاهش می‌یابد.

استادان یوگا می‌توانند عملکردهای بدن را حتی به روش‌های

اساسی‌تری مانند تعریق شدید یا خوابیدن روی بستری از

میخ‌ها تغییر دهند. مراقبه ذهن‌آگاهی، که در آن توجه به

تنفس یا مانترا متمرکز است، باعث رشد مهارت‌های توجه

می‌شود و فعالیت عصبی مربوط به کنترل خود را تغییر

می‌دهد.

پی‌نوشت:

*ویلیام کلم، فوق دکتورای علوم اعصاب در دانشگاه A&M

تگزاس است. وی نویسنده بیست جلد کتاب در زمینه‌های

نوروساینس و حافظه است.

• صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول: سید اصغر اشراق ۰۷۹۴۱۱۵۵۴۴ / eshraqsayed@gmail.com

• سردبیر: فرشته حسینی / تحلیل‌گر ارشد: مجیب‌الرحمن اتل

• ویراستار: معصومه امیری و سامعه درویش / نویسندگان: بکتاش روش، فرزاد عنایت، الهه موسوی و زهرا یزدان‌شناس

• گزارشگران: سید مهدی حسینی، مرتضی پژواک، شمیم فروتن و نجمه رسا / صفحه‌آرایی: گروه طراحان

• مسوول بازاریابی: ضمیرخان وفا - ۰۷۹۳۸۴۵۵۵۵ / هماهنگی خیر و گزارش: ۰۷۹۰۲۹۵۵۲۹

/ چاپ: مطبعه چشمه / توزیع: کانون فرهنگی زنگ صبح ۰۷۶۷۱۵۲۰۶۲ / توزیع در ولایات: میدان وردک، بامیان، غزنی، پروان، غور و دایکندی

• دفتر: کارته سه / به‌غیر از سرمقاله، مطالب دیگر بیانگر دیدگاه نویسندگان است.

افرادی که گرایش‌های افراطی دارند در قالب واژگان سیاه و سفید می‌اندیشیدند

● دکتر لیور زمیگراد: «از اصلی‌ترین یافته‌های یک پژوهش در گروه روان‌شناسی دانشگاه کمبریج این بود افرادی که گرایش‌های افراطی داشتند به جهان در قالب واژگان سیاه و سفید می‌اندیشیدند و برای انجام تکالیف بسیار پیچیده که نیاز به مراحل ظریف ذهنی داشت نیز مشکل داشتند.» او می‌گوید: «افراد یا مغزهایی که پردازش یا برنامه‌ریزی اقدامات پیچیده‌متوالی برایشان کار دشواری است، بیشتر از دیگران احتمال دارد که در دام ایدئالوژی‌های افراطی یا اقتدارگرا که جهان را ساده‌سازی می‌کنند، گرفتار شوند.» به گفته وی، یکی دیگر از ویژگی‌های افرادی که به افراطی‌گری گرایش دارند، این است که آن‌ها در کنترل و متعادل نگه داشتن احساسات خود خوب عمل نمی‌کنند، به این معنی که آن‌ها به دنبال تجربه‌هایی هستند که احساسات شدید را تحریک می‌کند.

قنصلوگری عربستان در استانبول ترکیه خواسته شد؛ جایی که توسط افراد وابسته به ولیعهد عربستان کشته شد. در همین حال، بی‌بی‌سی فارسی نیز در گزارش نوشته که واشنگتن به دنبال نشر گزارش محرمانه اطلاعاتی که در آن گفته شده ولیعهد عربستان فرمان قتل خاشقچی را تأیید کرده، تحریم‌هایی را علیه چند شهروند سعودی اعمال کرده، اما ولیعهد عربستان در میان فهرست تحریم‌شدگان قرار ندارد.

بر بنیاد این گزارش، توقف صدور ویزا برای ۷۰ تبعه سعودی و توقیف اموال از جمله اقداماتی است که آمریکا اعمال خواهد کرد. دولت عربستان سعودی محتوای این گزارش را رد کرده و آن را «منفی، غلط و غیر قابل قبول» خوانده است. آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا گفته که این اقدامات برای گسست در روابط دو کشور نیست و روابط میان عربستان و آمریکا بزرگ‌تر از هر فرد دیگری است. پس از نشر این گزارش، رسانه‌ها گزارش داده‌اند که واشنگتن ممکن است در قراردادهای فروش سلاح به عربستان تجدید نظر کند و فروش تسلیحات به تسلیحات دفاعی منحصراً کند. گزارش اطلاعاتی آمریکا در سال ۲۰۱۸ در زمان ریاست جمهوری دونالد ترامپ تهیه شد، اما دولت ترامپ اقدام به نشر آن نکرد. این گزارش تأکید می‌کند که محمد بن سلمان طرحی را تأیید کرده بود که به موجب آن نیروهای اطلاعاتی این کشور مأمور شده بودند تا جمال خاشقچی را بگیرند یا بکشند. از سوی هم، اگنس کالامارد، گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در جمع‌بندی تحقیقاتش از قتل آقای خاشقچی به عنوان «اعدام فراقانونی» یاد کرده است. گفتنی است که ایالات متحده پس از نشر این گزارش، از یک سیاست جدید با هدف جلوگیری از تهدیدهای مرزی برای مخالفان و روزنامه‌نگاران نیز خبر داده است.

گزارش محرمانه واشنگتن؛ ولیعهد عربستان کشتن خاشقچی را تأیید کرده بود

جو بایدن رییس‌جمهوری آمریکا با سلمان بن عبدالعزیز آل سعود پادشاه عربستان سعودی صحبت تلففونی داشته و گفته می‌شود که موضوعات حقوق بشری محور گفتگوی تلففونی بایدن و پادشاه عربستان بوده است. جمال خاشقچی که یکی از نویسندگان روزنامه واشنگتن‌پست و نیز منتقد دولت عربستان بود، طبق گزارش‌های منتشره، در دوم اکتوبر سال ۲۰۱۸ میلادی بر اساس یک فریب به

● ایالات متحده آمریکا به تازگی در یک گزارش محرمانه استخباراتی، محمد بن سلمان ولیعهد عربستان سعودی را به کشتن جمال خاشقچی روزنامه‌نگار منتقد دولت عربستان، متهم می‌کند. به گزارش صدای آمریکا، در این گزارش که روز جمعه منتشر شد، در آن به صراحت بیان شده که شهزاده محمد بن سلمان، بازداشت یا کشتن جمال خاشقچی را منظور کرده است. این گزارش پس از آن نشر می‌شود که به‌تازگی

مدافعان حقوق بشر در خطر بازداشت‌های خودسرانه چین

میشل باشله همچنان در جریان ارایه گزارش سالانه خود پیرامون روسیه توضیحات داد که در این اواخر مقررات جدیدی اعمال شده که بار دیگر آزادی‌های اساسی را در این کشور به شدت محدود کرده است. «متأسفانه در اواخر سال گذشته، مقررات جدیدی اعمال شد که بار دیگر آزادی‌های اساسی را در این کشور محدود کرد؛ از جمله حقوق و آزادی‌های تضمین‌شده در قانون اساسی این کشور مانند آزادی بیان و آزادی برگزاری تجمعات مسالمت‌آمیز.» به گفته او، قوانین محدودکننده آزادی‌ها همچنان در سراسر روسیه از جمله در جریان اعتراضات اخیر به شدت اجرا می‌شوند.

به‌عنوان رییس‌جمهوری چیلی نیز بود، با ارایه توضیحات در خصوص آزادی‌ها در چین پرداخت و او به صراحت بیان کرد: «در این کشور نیز حقوق اساسی و آزادی‌های مدنی به نام امنیت ملی و مهار کووید ۱۹ محدود شده‌اند، وکلای و مدافعان حقوق بشر در خطر بازداشت‌های خودسرانه و دادگاه‌های غیرعادلانه قرار دارند.» به گفته کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد، تاکنون بیش از ۶۰۰ نفر به‌دلیل شرکت در تظاهرات دموکراسی‌خواهانه در هانگ کانگ، همچنان موضوع تحقیقات پولیس و دستگاه‌های امنیتی در زندان هستند.

● کمیساری عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد، از اعمال محدودیت آزادی‌ها در کشورهای چین و روسیه و روسیه ابراز تأسف کرده و اعلام کرد که وکلای و مدافعان حقوق بشر در این کشورها در خطر بازداشت‌های خودسرانه قرار دارند. به گزارش یورونیوز، میشل باشله کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد با ارایه گزارش اخیر خود از محدودیت آزادی‌ها در کشورهای چین و روسیه انتقاد کرده و خواستار انجام ارزیابی کامل و مستقل از وضعیت حقوق بشری در منطقه سین کیانگ این کشور (چین) شد. خانم باشله که از سال ۲۰۰۶ الی ۲۰۱۰ میلادی

آماده‌باش نیروهای امریکایی در عراق

● به‌دنبال حمله آمریکا علیه شبه‌نظامیان وابسته به ایران در سوریه که به دستور بایدن انجام شد، نیروهای امریکایی در عراق برای مبارزه با هرگونه تهدیدهای احتمالی به حالت آماده‌باش قرار گرفتند.

به گزارش العربیه، منابع آگاه به شبکه «فکس‌نیوز» گفته‌اند که واشنگتن نیروهای عملیات مشترک در عراق را به‌منظور تأمین امنیت افراد خدمت‌کننده در ارتش آمریکا را افزایش داده و نیز به‌دنبال نگرانی‌ها از واکنش به حمله هوایی آمریکا در سوریه، نیروهای پیمان کار امریکایی در پایگاه هوایی «بلد» به حالت آماده‌باش کامل درآمده‌اند.

حالت آماده‌باش اعلام‌شده در میان نیروهای امریکایی مستقر در عراق که تا چند روز ادامه خواهد یافت، تدابیر هشدار عادی به نظر می‌رسد که با توجه به شرایط کنونی اتخاذ شده است.

یک منبع دیگر امریکایی نیز گفته است: «محافظة از نیروهای ائتلاف اولویت اول ماست، لذا بالا بردن سطح هشدار برای محافظت از نیروها اقدام حکیمانه است.» در پایگاه هوایی بلد نیز تصمیم جداگانه‌یی از سوی شرکت Sallyport Global اتخاذ شده است که شرکت پیمان کار با دولت آمریکا است و نیروهای پیمانکار امریکایی را در سطح آماده‌باش کامل قرار می‌دهد.

بر اساس تدابیر اتخاذشده نیروهای امریکایی در عراق، از ساعت شش‌ونیم شامگاه هر روز تا ساعت پنج صبح روز بعد آن به وقت محلی جز به تحرکات مهم ضروری به پایگاه اجازه فعالیت داده نمی‌شود.

در اواخر هفته گذشته، پایگاه هوایی بلد هدف حمله با راکت‌های کاتیوشا قرار گرفت و یک نفر در این حملات مجروح شد.

در واکنش به این حملات، جو بایدن رییس‌جمهوری آمریکا روز پنج‌شنبه هفته گذشته با انجام حملات محدود هوایی به شرق سوریه موافقت کرد. در همین حال، جو بایدن پس از صدور دستور این حمله به خبرنگاران گفته است که پیام این حملات هوایی برای ایران این است که اقدامات این کشور بدون پاسخ نخواهد ماند.

رادیو فردا در این مورد با نشر گزارشی نوشته: بایدن که برای بازدید از مناطق آسیب‌دیده به تگزاس سفر کرده، در پاسخ به این پرسش که قصد داشتید چه پیامی با حمله به یک هدف در سوریه برای ایران بفرستید؟ گفت: این که شما (ایران) نمی‌توانید با مصونیت از مجازات اقدام کنید. مراقب باشید.»

حمله هوایی نیروهای امریکایی علیه شبه‌نظامیان مورد حمایت ایران در سوریه، اولین اقدام نظامی بود که صادر کرد. بر بنیاد گزارش‌ها، با پرتاب هفت بمب ۵۰۰ پوندی، پایگاه‌های شبه‌نظامیان مورد حمایت ایران کاملاً منهدم شده است.

دیدگاه شما

عبدالقاهر بهشتی؛

ماستر روابط بین‌الملل

حکومت توازن روابط با واشنگتن مسکورا حفظ کند

● روسیه به‌حیث یکی از قدرت‌های بزرگ و با سابقه تاریخی حضور در افغانستان، نقش اثرگذار را در فرایند جنگ و صلح افغانستان دارد. در شرایط کنونی تلاش روسیه برای حضور پررنگ در روند صلح افغانستان؛ میزبانی گروه طالبان و گروه‌های مختلف سیاسی کشور را به همراه داشت. همچنان در این برهه زمانی، دستگاه دیپلماتیک و اطلاعاتی روسیه به شدت کار می‌کند تا در فرایند تأمین صلح در افغانستان، اهداف راهبردی و منافع ملی خویش را تأمین نمایند. به همین دلیل دیدارهای فشرده را با اطراف مختلف روند صلح افغانستان انجام داده است. با در نظر داشت اصول سیاست خارجی افغانستان که بر مبنای حسن روابط و احترام متقابل بنا نهاده شده، روسیه را می‌توان دوست مردم افغانستان به حساب آورد، اما از سوی دیگر با توجه به تأثیرپذیری سیاست خارجی افغانستان از قدرت‌های بزرگ به‌ویژه آمریکا؛ این امر بر کارگزاران دستگاه سیاست خارجی کشور الزام‌آور است که میان تضاد منافع آمریکا و روسیه، مدیریت مدبرانه را روی دست بگیرند تا هر دو قدرت بزرگ را به‌حیث دوست در کنار خود داشته باشیم. الگوی تاریخی رفتار دستگاه سیاست خارجی ما بر مبنای استراتژی موازنه شکل گرفته است؛ در استراتژی موازنه، مدیریت منافع کشورها، به‌خصوص قدرت‌های بزرگ مثل آمریکا و روسیه یگانه راه‌حل اساسی برای تداوم موازنه و جلوگیری از تقابل است. لذا برای مدیریت منافع کشورها به‌خصوص قدرت‌های بزرگ، دستگاه سیاست خارجی ما به‌کادر متخصص سیاست خارجی نیازمند است تا در کنار استفاده از استراتژی ائتلاف با قدرت‌های بزرگ و منطقه، هم‌زمان موازنه میان قدرت‌ها را مدیریت نمایند تا افغانستان در واقعیت امر به چهارراه منافع کشورها مبدل شود و در عین حال کارگزاران سیاسی بتوانند با توجه به منافع ملی کشور، منافع کشورها به‌ویژه قدرت‌های بزرگ را طوری مدیریت نمایند که برآیند آن هم‌زمان تأمین‌کننده منافع ملی ما و بازدارنده تضاد منافع میان قدرت‌های بزرگ و منطقه باشند.

سیدباقر محسنی؛

آگاه روابط بین‌الملل

نگاه روس‌ها به طالبان، تاکتیکی و اطلاعاتی است

● نگاه و استراتژی روس‌ها نسبت به افغانستان متأثر از چند مساله است: اول این که روس‌ها به‌شدت نگران افراط‌گرایی در داخل افغانستان هستند و کشیده‌شدن این مساله به جمهوری‌های سابق و حوزه نفوذ جدید روسیه است. روس‌ها نگران این وضع هستند و به همین تناسب از برگشت امارت و یا لانه‌سازی افراط‌گرایان در داخل افغانستان و تأثیر این پدیده بر مناطق نفوذ روسیه است. روس‌ها نگاه استراتژیک به طالبان ندارند و عملاً با یک دید تاکتیکی، امنیتی و اطلاعاتی با این گروه تماس و ارتباط دارند. به نظر می‌رسد، آن‌چه در اظهارنظرهای رسمی و مطبوعاتی دامن زده می‌شود، روس‌ها نفوذ آن‌چنانی میان طالبان ندارند. هم به دلیل ایدئالوژی حاکم به طالبان و هم به دلیل رابطه پرتنش این کشور در دوره جهاد و دوره مقاومت که از گروه‌های مخالف طالبان حمایت می‌کردند. مساله دیگر این است که ابهام در سیاست‌های آمریکا وجود دارد و روس‌ها نگران هستند، از این که ممکن است افراط‌گرایی به‌عنوان یک ابزار در سیاست خارجی آمریکا علیه روسیه استفاده شود و این ابهام باعث می‌شود که روس‌ها یک نگاه تاکتیکی و محتاطانه داشته باشند. مساله دیگر رقابت جدی آمریکا با روس‌هاست و تحت تأثیر این مساله استراتژی روس‌ها در داخل افغانستان متأثر می‌شود. به نظر می‌رسد که علی‌رغم این که یک همکاری تعریف نشده میان آمریکا و روسیه در افغانستان وجود دارند که همانا بحث پرهیز از تنش‌ها و استفاده از ابزارهای خشن علیه همدیگر است، روس‌ها همکاری بی‌شائبه در طول نزده سال با آمریکا انجام داد و علناً در این اواخر که تنش در روابط روسیه و آمریکا بیشتر شده، ما هم همین‌طور شاهد روابط بیشتری روس‌ها با طالبان هستیم. مساله دیگر این است که افغانستان در نقطه‌یی قرار دارد که هم می‌تواند نقطه تلاقی و نزدیک کشورهای رقیب آمریکا باشد و هم نقطه جدایی این کشورها، به همین وضع، یک محور جغرافیایی حساس از لحاظ جیواستراتژیک برای روسیه و نیز برای رقابت‌های آمریکا است و برجسته‌شدن طالبان، نقش جنگی این گروه و نیز وضعیت آینده سیاسی افغانستان خیلی از کشورها را به تکاپو انداخته که نسبت به این وضعیت دخیل باشند و بفرمند که در افغانستان چه اتفاقی می‌افتد.

موسی فریور؛

آگاه سیاسی

روسیه می‌خواهد که پای آمریکا از افغانستان کشیده شود

● روسیه به عنوان وارث شوروی متحده، دارای اهداف طولی‌مدت و استراتژیک در افغانستان بود و است. با وجودی که روسیه با افغانستان هم‌مرز نیست، ولی روسیه به‌عنوان قدرت منطقه‌یی، جهانی و عضو شورای امنیت سازمان ملل متحد، هنوز در تلاش است که موقعیت از دست‌رفته را در سطح جهانی نه‌به‌نام شوروی؛ بل به نام جمهوری فدراتیف روسیه اعاده کند. «پوتین» در این راستا تلاش‌های گوناگونی را در جنوب‌غرب آسیا به راه نداخته و دست‌آورد هم دارد. روسیه می‌خواهد که منافع درازمدت داشته باشد، یکی از اهداف مهم روسیه این است که پای آمریکا از منطقه برداشته شود و از فشارهای احتمالی عمده در عرصه‌های مختلف استخباراتی، سیاسی و نظامی بکاهد. به این خاطر روسیه علاقه‌مند است که برخلاف زمان حاکمیت حزب کمونیست با گروه‌های سیاسی دخیل در قضیه افغانستان روابط داشته باشد. پوتین و دستگاه سیاست خارجی و استخبارات روسیه می‌خواهند با تمام گروه‌ها اعم از موافق و مخالف رابطه داشته باشد. در راستای همین اهداف است که طالبان به خاطر جلب منافع پاکستان با مسکو رابطه برقرار کرد. فراموش نکنیم، با وجودی که روس‌ها با پاکستان دشمنی داشتند و با ایرانی‌ها مشکلات، اما در برخی موارد باهم منافع مشترک دارند. یعنی دشمن سوومی باعث می‌شود که این‌ها در کنار هم قرار گیرند و برای دفع خطرات احتمالی تشریک مساعی نمایند. روس‌ها در این رابطه با پاکستان، ایران، چین، هندوستان و با ترکیه معاملات پیدا و پنهان دارند. یکی از مجاری حضور روسیه در قضیه افغانستان ایجاد اتحاد با تحریک طالبان از مجرای پاکستان و ایران بود که موفق شد. مسکو برای امریکایی‌ها و غربی‌ها نشان داد با ایجاد ارتباط با گروه‌های مختلف، نفوذ از دست‌رفته خود را بار دیگر به دست آورد. چنان‌چه گفته می‌شود از آقای حکمتیار نیز دعوت کرده که به مسکو سفر کند. این یک گپ تازه است. می‌خواهد که روس‌ها در همه ابعاد در قضیه افغانستان حضور داشته باشد و این که مصالح و منافع ملی ما چیست، او در محور توجه هیچ کشور و هیچ دولت بیرونی وجود ندارد.